

Souhrnná teritoriální informace Velká Británie

Zpracováno a aktualizováno zastupitelským
úřadem ČR v Londýně ke dni 02.04.2012

Seznam kapitol souhrnné teritoriální informace:

1. Základní informace o teritoriu
2. Vnitropolitická charakteristika
3. Zahraničně-politická orientace
4. Ekonomická charakteristika země
5. Finanční a daňový sektor
6. Zahraniční obchod země
7. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR
8. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu
9. Investiční klima
10. Očekávaný vývoj v teritoriu

1. Základní informace o teritoriu

1.1. Oficiální název státu

Spojené království Velké Británie a Severního Irska
United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

Spojené království (UK) zahrnuje Velkou Británii (Anglie, Skotsko, Wales), Severní Irsko a přilehlé ostrovy (Western Isles, Orkney Islands, Shetland Islands, Isles of Scilly, Isle of Wight, Isle of Anglesey).

Isle of Man a **Channel Islands** (Jersey, Guernsey, Alderney, Sark, Herm) patří mezi britské dependence. Nejsou součástí Spojeného království ani EU. Jsou pouze součástí celní unie EU. Ostrovy mají vlastní zákonodárné sbory. Parlament Isle Of Man (Court Tynwald) založený Vikingy je označován za nejstarší nepřetržitě existující parlament na světě s více než tisíciletou historií.

1.2. Rozloha

243.799 km²

1.3. Počet obyvatel, hustota na km², podíl ekonomicky činného obyvatelstva

Počet obyvatel : 62 026 000 (odhad 2011)

Hustota na km²: 253 obyvatel

Podíl ekonomicky činného obyvatelstva: 72,5 %

1.4. Průměrný roční přírůstek obyvatelstva a jeho demografické složení

Průměrný roční přírůstek obyvatelstva: 393.800 lidí, tj. 0,6 %

Demografické složení: 0–14 let (16% z celkového počtu), 15–64 let (66%) a 65 let a více (16%)

1.5. Národnostní složení

Angličané (83,9 %)

Skotové (8,4 %)

Velšané (4,8 %)

Irové (2,9 %)

Mezi největší etnické skupiny patří Poláci, Indové, Pákistánci, Bangladéšané a Číňané.

1.6. Náboženské složení

Věřící: 85% obyvatelstva

Majoritní náboženství: křesťanství (71,8 %), islám (2,8 %), hinduismus (1 %), sikhismus (0,6 %), judaismus (0,5 %), buddhismus (0,3 %)

1.7. Úřední jazyk a ostatní nejčastěji používané jazyky

Angličtina a velština

V některých částech Skotska se vedle angličtiny používá také gaelština, ta ale není úředním jazykem. Z ostatních jazyků se používají mateřské jazyky různých etnických skupin.

1.8. Administrativně správní členění země, hlavní město a další velká města

Administrativně správní dělení země:

Anglie - 130.395 km²; 51,8 mil. obyvatel

Skotsko - 78.782 km²; 5,19 mil. obyvatel

Wales - 20.779 km²; 2,99 mil. obyvatel

Severní Irsko - 13.843 km²; 1,78 mil. obyvatel

Hlavní město: Londýn (7,70 mil. obyvatel)

Další velká města: Birmingham (1,2 mil.), Leeds (761 tis.), Glasgow (578 tis.), Sheffield (525 tis.), Bradford (497 tis.), Liverpool (450 tis.), Edinburgh (446 tis.), Manchester (458 tis.), Bristol (416 tis.)

1.9. Peněžní jednotka a její členění, používání jiných měn

1 libra sterlingů (1GBP = 100 pencí)

1.10. Státní svátky, obvyklá pracovní a prodejní doba

Státní svátky v roce 2012 (2013):

Anglie a Wales

New Year`s Day - 2. ledna (1. ledna)
Good Friday - 6. dubna (29. března)
Easter Monday - 9. dubna (1. dubna)
Early May Bank Holiday - 7. května (6. května)
Spring May Bank Holiday - 4. června (27. května)
Diamond Jubilee Holiday - 5. června
Summer Bank Holiday - 27. srpna (26. srpna)
Christmas Day - 25. prosince (25. prosince)
Boxing Day - 26. prosince (26. prosince)

Skotsko

New Year`s Day - 2. ledna (1. ledna)
Good Friday - 6. dubna (29. března)
Easter Monday - 9. dubna (1. dubna)
Early May Bank Holiday - 7. května (6. května)
Spring May Bank Holiday - 4. června (27. května)
Diamond Jubilee Holiday - 5. června
Summer Bank Holiday - 27. srpna (26. srpna)
St Andrew`s Day - 30. listopadu (30. listopadu)
Christmas Day - 25. prosince (25. prosince)
Boxing Day - 26. prosince (26. prosince)

Severní Irsko

New Year`s Day - 2. ledna (1. ledna)

St. Patrick`s Day - 17. března (17. března)
Good Friday - 6. dubna (29. března)
Easter Monday - 9. dubna (1. dubna)
Early May Bank Holiday - 7. května (6. května)
Spring May Bank Holiday - 4. června (27. května)
Diamond Jubilee Holiday - 5. června
Orangemen`s Day - 12. července (12. července)
Summer Bank Holiday - 27. srpna (26. srpna)
St Andrew`s Day - 30. listopadu (30. listopadu)
Christmas Day - 25. prosince (25. prosince)
Boxing Day - 26. prosince (26. prosince)

V Anglii, Walesu a Skotsku existuje osm oficiálních státních svátků, tzv. public a bank holidays. V Severním Irsku takových svátků mají deset. Svátky jsou označovány jako bank holidays proto, že o takovém dni zůstávají zavřeny všechny banky a tedy i naprostá většina ostatních institucí a obchodů. Případně-li některý ze svátků na sobotu či neděli, je vyhlášen náhradní den volna obvykle v pondělí následující po takovém víkend. V zemi je možno vyhlásit i mimořádný svátek/den volna, jako například při mimořádných slavnostních událostech u královského dvora. V roce 2012 se takovouto událostí rozumí diamantové výročí královně Alžběty II.

Obvyklá pracovní doba v úřadech a firmách je 9:00-18:00 hod. Obchody, supermarkety, restaurace, hospody, atd. jsou otevřeny dlouho do nočních hodin (některé 24 hodin). V sobotu mají obchody otevřeno většinou jako ve všední den, v neděli pak od 12:00 do 18:00 hod. Menší obchůdky (do 280 m2 prodejní plochy) mohou mít i v neděli otevřeno neomezeně. Během OH 2012 budou mít výjimku i velké obchodní domy a budou tedy též otevřeny bez omezení.

Zákon o prodeji alkoholu umožňuje pohostinským zařízením v Anglii a Walesu mít otevřeno neomezeně. Alkoholické nápoje se podávají pouze osobám starším 18 let. Hospody ve Skotsku smějí podávat alkohol od 11:00 do 23:00 hod., v neděli od 12:00 do 23:00 hod. Hospody v Severním Irsku mohou mít otevřeno neomezeně, ale alkohol se smí podávat pouze od 11:30 do 23:00 hod, v neděli pak od 12:30 do 22:00 hod. Větší hospody mohou požádat u soudu o rozšíření otevírací doby (do 01:00 hod. ve všední den, do 24:00 hod. v neděli) za podmínky, že se zde podává jídlo nebo je organizována jiná zábava. V Anglii, Skotsku, Walesu a Severním Irsku platí zákaz kouření v uzavřených veřejných prostorech (bary, restaurace, kanceláře, nemocnice, veřejné dopravní prostředky, fotbalové stadiony, atd.).

1.11. Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty

Mezi ustálené obchodní zvyklosti patří dochvilnost, upravený vzhled, konzervativní oblečení a čistá kvalitní obuv. U dámských i pánských oděvů převažují tmavší odstíny. Předpokládá se kvalitní příprava na jednání, včetně prostudování dostupných podkladů. Veškerá jednání jsou vedena přímočaře a racionálně. Úvodní zdvořilostní komunikace se „odbude“ během několika minut. Od obchodního partnera se v jednání očekává věcnost a přímost. Samozřejmostí je předání navštívenky, která neuvádí vysokoškolský titul. Používání mobilního telefonu během jednání je považováno za neslušné. Při komunikaci s britskými firmami je důležitá rychlá reakce. Běžné je odpovídat na písemnou korespondenci do 24 hodin po obdržení. Praxe bohužel stále ukazuje, že řada britských firem je při písemném styku s českými firmami uvedena do rozpaků, neobdrží-li odpověď do 3–4 dnů.

Předpokládaným jednacím jazykem je angličtina. Britové se nevyznačují přílišnou ochotou se učit cizí jazyky. Při obchodním jednání je obvyklé, že se projednává maximum bodů. Učiní-li obě strany závěr, předpokládá se, že se k němu není třeba již vracet a obě strany ho respektují. Pokud obchodní partner nevyjádří opačný názor nebo nějaké připomínky, předpokládá se, že souhlasí s předloženým návrhem. Při jednání není obvyklé nabízet alkoholické nápoje. V obchodním styku i běžné komunikaci se téměř okamžitě používá oslovení křestním jménem.

1.12. Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

Čeští občané mají na základě nařízení 1408/71 Rady (EEC) při pobytu v jiné členské zemi EU nárok na lékařsky nezbytnou zdravotní péči s přihlédnutím k povaze nemoci a očekávané době pobytu na území jiného státu. Tato péče je poskytována na účet české zdravotní pojišťovny. Čeští občané mají nárok na poskytnutí zdravotní péče za stejných podmínek jako domácí pojištěnci včetně hrazení spoluúčasti (např. stomatologické ošetření - maximální spoluúčast 198 GBP, stomatologická prohlídka - 16,20 GBP).

Pro lékařské ošetření by si měli čeští občané vybrat v UK takového lékaře, který má smlouvu s národním systémem zdravotního pojištění NHS (National Health Service). Před ošetřením je nutné předložit Evropský průkaz zdravotního pojištění. Pokud u sebe český občan nemá tento průkaz, musí kontaktovat svou českou zdravotní pojišťovnu a požádat o zaslání Potvrzení, které dočasně nahrazuje Evropský průkaz zdravotního pojištění.

Bude-li nucen český občan hradit poskytnutou zdravotní péči v hotovosti, měl by si uschovat originály stvrzenek o zaplacení. Po návratu do ČR by se měl obrátit na pobočku své zdravotní pojišťovny. Zde předloží originály stvrzenek a požádá o refundaci vynaložených nákladů. Zdravotní pojišťovna musí zjistit od instituce v UK částku, kterou má uhradit. Proto bude nějakou dobu trvat, než budou výdaje vráceny. Refundovaná částka bude odpovídat částce, kterou by za danou péči uhradila zdravotní pojišťovna v UK.

1.13. Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

Ke vstupu do UK potřebují občané ČR platný cestovní pas nebo občanský průkaz s číselným kódem (vydávané od června 2000). Z důvodu ochrany zdraví a životního prostředí je dovoz některého zboží do UK zakázán nebo povolen pouze se souhlasem místních úřadů.

Zboží zakázané dovážet:

- **oficiálně neregistrované léky a drogy** (morfium, heroin, kokain, amfetaminy, barbituráty, LSD a marihuana);
- **útočné zbraně** (vystřelovací nože, nože typu „motýlek“, zavírací nože ve tvaru „opaskové přezky“, nože maskované jako předměty denní potřeby, dýky, vrhací hvězdy, meče, boxery, foukačky, teleskopické obušky a některé nástroje používané pro bojová umění);
- **materiály s pornografickou tematikou**, s výjimkou materiálů, které jsou legálně dostupné v UK a zobrazují dobrovolné sexuální praktiky mezi dospělými;
- **padělky, pirátské kopie** a zboží porušující dovozem do UK patentové zákony (např. hodinky, software, CD disky, zboží s falešným označením původu);
- **nepasterizované mléko a výrobky z něj.**

Zboží povolené dovážet pouze za určitých podmínek:

- **střelné zbraně, výbušniny a munice**, včetně elektrických paralyzérů a benzinových kanistrů;
- **živá zvířata** většinou potřebují povolení k dovozu (British import licence) a musí projít karanténou mimo území UK. Psi a kočky, které splňují podmínky vyhlášky Pets Travel Scheme, mohou být přivezeny přes určené hraniční přechody bez karantény. Jinak musí projít 6-ti měsíční karanténou ve schválených prostorech. Stejná ustanovení platí i pro ostrovy v kanále La Manche. Ptáci, včetně těch chovaných jako domácí mazlíčci, většinou potřebují dovozní povolení British health import licence. Na rozdíl od psů, koček a fretek, křečci a domácí zajíčci PET PASSPORT nepotřebují. Více informací o cestování se zvířaty do/z UK na stránkách [Defra](#);
- **ohrožené druhy**, včetně rostlin a ptáků (mrtvých i živých), rovněž předměty jako kožešiny, slonovina nebo kůže (nebo předměty z nich vyrobené) získané z ohrožených druhů zvířat;
- **určité druhy rostlin a jejich plody**, sem patří stromy, keře, brambory, určité druhy ovoce, hlízy, oddenky a semena;
- **rádiové vysílače**, např. vysílačky, které nejsou schváleny pro používání v UK.

1.14. Oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince – vhodnost návštěvy s ohledem na politickou či jinou situaci v zemi

Politická situace v UK je dlouhodobě stabilní, oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince se zde nevyskytují. V červenci 2005 došlo v Londýně k teroristickým útokům v metru a autobuse, při nichž bylo zabito 52 lidí. Britská tajná služba MI5 a policie varují před dalšími možnými útoky ze strany místních muslimů a vyzývají občany k obezřetnosti. Úroveň kriminality je na evropském průměru. **Nošení střelné zbraně nebo nože pro osobní ochranu je v UK trestným činem.** Nošení CS sprejů je nezákonné.

1.15. Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu (včetně generálních či honorárních konzulátů) – popis spojení z letiště a z centra města

Embassy of the Czech Republic

26 Kensington Palace Gardens

London W8 4QY

tel.: 0044 (0)20 7243 1115 (ústředna)

fax: 0044 (0)20 7727 9654 (sekretariát velvyslance)

e-mail: london@embassy.mzv.cz

www.mzv.cz/london

Do působnosti velvyslanectví spadají všechny části UK (tj. Anglie, Wales, Skotsko a Severní Irsko) a přilehlé ostrovy (tj. Isle of Man, Western Isles, Shetland Islands, Orkney Islands, Isle of Anglesey, Isles of Scilly, Isle of Wight, Channel Islands).

V Londýně a okolí je několik mezinárodních letišť (Heathrow, Gatwick, Stansted, Luton). Rychlé a relativně levné dopravní spojení z uvedených letišť do centra Londýna zajišťuje metro, expresní vlaky a autobusy. Cestující mohou využít také taxi službu, která je však podstatně dražší. Nejbližší stanicí metra od velvyslanectví ČR je **Notting Hill Gate** na linkách Central, District a Circle.

ČR má k 1.4. 2011 v UK 3 honorární konzuláty. Jejich adresy jsou následující:

Generální honorární konzulát Edinburgh

12a Riselaw Crescent

Edinburgh EH10 6HL

tel/fax: 0044 (0)131 447 9509

e-mail: Edinburgh@honorary.mzv.cz

Paul Millar - generální honorární konzul

Honorární konzulát Cardiff (pozn.: činnost tohoto honorárního konzulátu bude dnem 18.5. 2011 ukončena)

1 Kings Road Canton

Cardiff CF11 9BZ

tel: 0044 (0)2920 396 622

fax: 0044 (0)2920 396 611

e-mail: Cardiff@honorary.mzv.cz

Peter Ferda - honorární konzul

Honorární konzulát Belfast

PO Box 8, 20 Comber Road

Newtownards BT 23 4RX

tel: 0044 (0)28 9182 3643

fax: 0044 (0)28 9181 8009

e-mail: Belfast@honorary.mzv.cz

Milan Mládek - honorární konzul

1.16. Kontakty na zastoupení ostatních českých institucí (Česká centra, CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism)

České centrum (Czech Centre)

13 Harley Street
London W1G 9QD
tel: 0044 (0)20 7307 5181
fax: 0044 (0)20 7323 3709
e-mail: pflimpfl@czechcentre.org.uk
www.czechcentres.cz/london
Ladislav Pflimpfl - ředitel

CzechTrade

26 Kensington Palace Gardens
London W8 4QY
tel: 0044 (0)20 7291 4581
fax: 0044 (0)20 7291 4582
e-mail: london@czechtrade.cz
www.czechtrade.cz
Henryk Paciorek - ředitel

CzechInvest

26 Kensington Palace Gardens
London W8 4QY
tel: 0044 (0)20 7221 9663
fax: 0044 (0)20 7221 5537
e-mail: london@czechinvest.org
www.czechinvest.org
Michal Mravinač - ředitel

CzechTourism

13 Harley Street
London W1G 9QG
tel: 0044 (0)20 7631 0427
fax: 0044 (0)20 7631 0419
e-mail: mlcak@czechtourism.com
www.czechtourism.com
Jan Mičák - ředitel

1.17. Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)

Policie, hasiči, první pomoc 999
Informace o telefonních číslech 118118, 118120, 118500

Důležitá telefonní čísla lze najít na: www.yell.co.uk (obdoba českých Zlatých stránek).

1.18. Internetové informační zdroje

Politika:

www.parliament.uk	UK Parliament
www.number-10.gov.uk	Prime Minister`s Office
www.royal.gov.uk	Royal family
www.scottish.parliament.uk	Scottish Parliament
www.wales.gov.uk	Welsh Assembly
www.niassembly.gov.uk	Northern Ireland Assembly
www.labour.org.uk	Labour party
www.conservatives.com	Conservative party
www.libdems.org.uk	Liberal Democrats
www.snp.org	Scottish National party
www.dup.org.uk	Democratic Unionist party
www.sinnfein.org	Sinn Féin

Ministerstva a vládní instituce:

www.fco.gov.uk	Foreign & Commonwealth Office
www.hm-treasury.gov.uk	HM Treasury
www.hmrc.gov.uk	HM Revenue & Customs
www.bis.gov.uk	Department for Business, Innovation and Skills
www.uktradeinvest.gov.uk	UK Trade & Investment
www.companieshouse.gov.uk	Obchodní rejstřík firem v GB
www.detini.gov.uk	Obchodní rejstřík firem v Severním Irsku
www.businesslink.gov.uk	Business Link
www.dft.gov.uk	Department for Transport
www.defra.gov.uk	Department for Environment, Food and Rural Affairs
www.dfid.gov.uk	Department for International Development
www.statistics.gov.uk	National Statistics Office
www.fsa.gov.uk	Financial Services Authority
www.ofcom.org.uk	The Office of Communications
www.ofgem.gov.uk	The Office of Gas and Electricity Markets
www.rail-reg.gov.uk	The Office of Rail Regulation
www.oft.gov.uk	The Office of Fair Trading
www.competition-commission.gov.uk	The Competition Commission
www.ipo.gov.uk	UK Intellectual Property Office
www.visitbritain.com	VisitBritain
www.supply2.gov.uk	Veřejné zakázky v UK (do 100.000 GBP)

Ekonomika a obchod:

www.bankofengland.co.uk	Bank of England (centrální banka)
www.londonstockexchange.com	London Stock Exchange
www.lme.co.uk	London Metal Exchange
www.cbi.org.uk	Confederation of British Industry
www.caa.co.uk	Civil Aviation Authority
www.networkrail.co.uk	Network Rail
www.imo.org	International Maritime Organisation
www.smmmt.co.uk	Asociace automobilového průmyslu

www.ciob.org.uk	Asociace stavebního průmyslu
www.buildingcentre.org.uk	Building Centre
www.nfuonline.com	Sdružení farmářů v Anglii a Walesu
www.ukcta.org.uk	Asociace telekomunikačního průmyslu
www.abi.org.uk	Asociace britských pojišťoven
www.kellys.co.uk	Adresář britských firem
www.kompass.co.uk	Adresář britských firem
www.agentsregister.com	Adresář britských prodejních zástupců
www.themaa.co.uk	Adresář prodejních zástupců v UK a Irsku
www.chamberonline.co.uk	The British Chambers of Commerce
www.firstreport.co.uk	Informace o finanční situaci britských firem
www.ukdata.com	Informace o finanční situaci britských firem
www.workingintheuk.gov.uk	Pracovní registrace v UK
www.worksmart.org.uk	Práva zaměstnanců v UK
www.mediaguide.co.uk	Media Guide
www.adassoc.org.uk	Asociace britských reklamních agentur
www.lawsociety.org.uk	The Law Society of England and Wales
www.barcouncil.org.uk	The Bar Council of England and Wales
www.lcia-arbitration.com	The London Court of International Arbitration
www.tendersdirect.co.uk	Veřejné zakázky v UK a Evropě
www.ojeu.eu	The Official Journal of European Communities (veřejné zakázky)
www.exhibitions.co.uk	Veletrhy v UK
www.necgroup.co.uk	Veletrhy v Birminghamu
www.excel-london.co.uk	Veletrhy v Londýně (výstaviště ExCeL)

1.19. Adresy významných institucí

Prime Minister`s Office

10 Downing Street
London SW1A 2AA

Cabinet Office

70 Whitehall
London SW1A 2AS

HM Treasury

1 Horse Guards Road
London SW1A 2HQ

Foreign & Commonwealth Office (FCO)

King Charles Street
London SW1A 2AH

Department for Business, Innovation and Skills (BIS)

1 Victoria Street
London SW1H 0ET

UK Trade & Investment (UKTI)

66-74 Victoria Street
London SW1E 6SW

Department for Transport

76 Marsham Street

London SW1P 4DR

Department for Environment, Food & Rural Affairs (DEFRA)

17 Smith Square
London SW1P 3JR

Department for Energy and Climate Change

3 Whitehall Place
London SW1A 2HD

Department for International Development (DFID)

1 Palace Street
London SW1E 5HE

Bank of England

Threadneedle Street
London EC2R 8AH

2. Vnitropolitická charakteristika

2.1. Stručná charakteristika politického systému

Spojené království (UK) je konstituční monarchií s dvoukomorovým parlamentem (Dolní komora - House of Commons, Horní komora - House of Lords). Výkonná moc patří vládě v čele s premiérem, kterým je zpravidla leader nejsilnější parlamentní strany. Nedílnou formální součástí politické scény je královna, která plní roli hlavy státu.

The House of Commons má 650 poslanců. Anglie obsazuje 529 křesel, Skotsko 59, Wales 40 a Severní Irsko 18. Poslední volby do Dolní komory britského parlamentu se konaly 6. května 2010. Konzervativní strana v nich získala 306 mandátů, labouristé 257, liberální demokraté 57 a dalších 28 křesel menší formace. Ty získaly následující počet poslanců: Democratic Unionist Party (8), Scottish National Party (6), Sinn Féin (5), Plaid Cymru (3), Green Party of England and Wales (1), Social Democratic and Labour Party (3), Alliance Party of Northern Ireland (1) a nezávislá poslankyně Sylvia Hermon/ová. Koncem května pak bude zvolen jeden zbývající poslanec, který doplní Dolní sněmovnu na celkových 650 volených zástupců. Konzervativci si proti výsledkům z roku 2005 polepšili o více než 90 mandátů, labouristé jich naopak zhruba stejně tolik ztratili. Liberálové, považovaní před volbami za rovnocenné soupeře obou hlavních stran, nakonec velmi zaostali. Konzervativci vnímají výsledky jako výraz touhy voličů po obratu. "Naše země chce změnu a změna vyžaduje nové vedení," prohlásil David Cameron v reakci na výsledek voleb.

The House of Lords má 788 členů (ačkoliv jejich počet není přesně stanoven), z nichž jsou kromě dědičných lordů všichni ostatní jmenováni. Horní sněmovně předsedá Lord Speaker, přičemž toto označení se užívá i v případě, že se jedná o ženu, což je i případ aktuálně předsedající baronky D'Souza, který byla zvolena 1.11.2011. Labouristická vláda se periodicky pokouší dokončit reformu Horní sněmovny již od r. 1999, kdy byla úspěšně realizována první fáze změn a revolučním zákonem (House of Lords Act) byl až na 92 výjimek ukončen mandát lordů s dědičným právem zasedat ve sněmovně. Nová podoba Horní sněmovny však nebude realizována dříve než za několik desítek let. Hlavní politické strany se shodují na změně názvu horní komory na Senát, omezení počtu členů na 300-400 senátorů a na nutnosti volit 80-100% senátorů. V současné době jsou čtyři kategorie lordů, z nichž pouze u dvou je počet pevně stanoven: 1) doživotně jmenovaní - life peers, 2) dědiční - hereditary peers, 92, 3) soudci - Law Lords, 4) arcibiskupové a biskupové anglikánské církve - Archbishops and Bishops, 26.

Hlavní britské parlamentní strany:

Konzervativní strana (Conservative party)

Lídrem konzervativní strany a novým britským premiérem je **David Cameron**. Mezi hlavní priority konzervativců patří snížení rozpočtového deficitu, snížení daně ze zisku firem (corporation tax), zvýšení hranice pro placení dědičné daně na 1 mil. GBP a zrušení daně z nemovitosti (stamp duty) při nákupu první nemovitosti v hodnotě do 250 tis. GBP. Konzervativci dále navrhují reformu školství, zdravotnictví a sociálního systému (např. změna systému rodičovské dovolené). V oblasti EU prosazují referendum o Lisabonské smlouvě a odmítají Sociální chartu.

Labouristická strana (Labour party)

Lídrem největší opoziční strany je září 2010 **Ed Miliband**, který nahradil po prohraných parlamentních volbách v květnu předchozího předsedu strany, kterým byl Gordon Brown. Hlavními cíli labouristů jsou: výstavba sociálních bytů, zlepšení kvality státní zdravotní péče a vzdělání, zvyšování zaměstnanosti, zlepšení stavu silniční infrastruktury, boj proti kriminalitě a terorismu, snižování emisí CO₂ v důsledku změny klimatu, ústavní reforma.

Liberální demokraté (Liberal Democrats)

Lídrem strany je **Nick Clegg**. Liberální demokraté dlouhodobě usilují o změnu volebního systému z většinového na poměrné zastoupení. Strana je výrazně proevropská a byla např. proti válce v Iráku. Mezi priority liberálů patří legalizace pobytu pro ilegální přistěhovalce, zavedení finančních pobídek pro školy přijímající děti z chudých rodin, zákaz nových benzínových aut do r. 2040, nižší daně pro nejchudší rodiny a možné škrtky ve vládních výdajích.

Vlastní národní parlament mají Skotsko, Wales i Severní Irsko. Poslední parlamentní volby ve Skotsku a Walesu se konaly dne 3.5.2007 a v Severním Irsku dne 7.3.2007.

Skotsko - nejsilnější politickou stranou je Scottish National party (SNP), která drží 47 mandátů z celkového počtu 129 mandátů. K dalším významným parlamentním stranám patří Labour party s 46 mandáty, Conservative party s 16 mandáty a Liberal Democrats s 16 mandáty.

Wales - nejsilnější politickou stranou je Labour party, která drží 26 mandátů z celkového počtu 60 mandátů. K dalším významným parlamentním stranám patří Plaid Cymru s 15 mandáty, Conservative party s 12 mandáty a Liberal Democrats s 6 mandáty.

Severní Irsko - nejsilnější politickou stranou je protestantská Democratic Unionist party (DUP), která drží 36 mandátů z celkového počtu 108 mandátů. Druhou nejsilnější stranou je katolická republikánská Sinn Féin s 28 mandáty.

2.2. Hlava státu (jméno, kompetence)

Hlavou státu je od roku 1952 královna Alžběta II., která je zároveň hlavou exekutivy, hlavou právního řádu a legislativního systému, hlavou anglikánské církve a vrchním velitelem všech ozbrojených sil Spojeného království.

2.3. Složení vlády

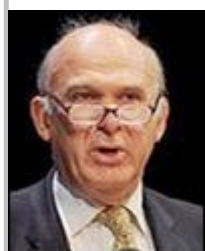
 <p>David Cameron (CP)</p>	<p>Předseda vlády, první lord státní pokladny a ministr pro státní správu</p> <p>Když byl ve svých 39 letech zvolen předsedou strany v prosinci 2005, byl David Cameron mimo Westminster prakticky neznámý. Absolvent prestižního Etonu okouznil tehdejší stranickou konferenci svým mladistvým zápalem a charismatem a údajně sdělil novinářům, že je Blairovým následníkem. Chtěl se tehdejšímu premiérovi vyrovnat snahou umístit Konzervativní stranu opět do středu britské politiky. Než se stal předsedou, řídil stranickou kampaň před volbami v roce 2005 a stal se stínovým ministrem školství. Byl zvláštním poradcem ministra vnitra Michaela Howarda a ministra financí Normana Lamonta v 90. letech a poté pracoval 7 let v PR společnosti Carlton.</p>
 <p>Nick Clegg (LD)</p>	<p>Místopředseda vlády, předseda Státní rady (se zvláštním pověřením pro politickou a ústavní reformu)</p> <p>Během pouhých pěti let se liberální demokrat Nick Clegg, ve stejném věku 43 let jako Cameron, vyšvihl z politického ústraní do čelních řad britské politiky. Poté, co se v roce 2005 stal poslancem za Sheffield Hallam, byl povýšen na stínového ministra pro Evropu, posléze vnitra. Když Sir Menzies Campbell rezignoval na funkci předsedy strany v roce 2007, Clegg těsně zvítězil před Chrisem Huhnem (stínový ministr vnitra). Vedl protivládní kampaň za občanské svobody a oponoval Konzervativní straně ve věci plánovaných výdajových škrtek. Pokoušel se vytvořit odstup Liberálních demokratů od stran, které nazýval starými. Jeho skutečná chvíle přišla během televizních debat před těmito volbami, průzkumy</p>

	<p>jej označily za jednoznačného vítěze té první. To se nicméně nakonec ukázalo jako nedostačující, liberálové ztratili několik křesel. Nicméně jich získali dost na to, aby se LibDem stala klíčovým hráčem v parlamentu s nejasnou většinou.</p>
 <p>William Hague (CP)</p>	<p>Státní tajemník, ministr zahraničních věcí</p> <p>Od svého návratu do stínového kabinetu v roce 2005 se konzervativec Hague stal klíčovým poradcem Davida Camerona a byl vnímán de facto jako místopředseda. Má za sebou bohaté zkušenosti, v letech 1997-2001 byl předsedou Konzervativní strany a do těchto voleb stínovým ministrem zahraničí. Vtipný a zábavný poslanec Dolní sněmovny, oblíbený mezi konzervativci z venkovských oblastí. V parlamentu začal své působení jako zvláštní poradce kancléře Sira Geoffreye Howe. Brzy povýšil na (juniorního) ministra sociálního zabezpečení a v roce 1995 se stal kabinetním ministrem pro Wales. Kromě funkce stínového ministra zahraničí pověřil David Cameron Hagea rekonstrukcí strany na severu Anglie ve funkci předsedy výboru pro sever. Zahraničně politickou prioritou je Afghánistán.</p>
 <p>George Osborne (CP)</p>	<p>Ministr financí</p> <p>Jeden z nejbližších Cameronových přátel a spojenců. Jeho kariéra zaznamenala raketový vzrůst poté, co se v roce 2001 stal poslancem za Tatton. Michaelem Howardem byl v roce 2005 v pouhých 34 letech povýšen ze stínového hlavního tajemníka ministerstva financí na stínového ministra financí. Ve volební kampani měl klíčovou roli a stál v popředí diskusí o recesi a státním dluhu země. Ještě před tím, než se Cameron stal předsedou, byli oba srovnáváni s labouristickým tandemem Blair-Brown. Funkce si Cameron s Osbornem rozdělili stejně, ale budou se snažit vyhnout sporům. Za doby předchozí toryovské vlády byl Osborne zvláštním poradcem na ministerstvu zemědělství a později politický tajemník Williama Hagea. Ve své současné funkci by podle všeho měl mít spolu s financemi dohled nad bankami a regulací finančních trhů. Osborne prohlásil, že koaliční vláda má v plánu změnit daňový systém tak, aby byl spravedlivější pro lidi s nízkým a středním příjmem a vymyslet dlouhodobou strukturální reformu bankovního sektoru, vzdělávání a sociální péče.</p>

 <p>Kenneth Clarke (CP)</p>	<p>Lord kancléř, ministr spravedlnosti</p> <p>Během Majorovy vlády v 90. letech byl Clarke ministrem financí, který vyvedl Británii z předchozí recese. Jeho loňský návrat do předních pozic byl vnímán jako Cameronův hazard – Clarke, který zastával řadu ministerských funkcí u Margaret Thatcherové i Johna Majora, má vytrvale proevropský postoj. Ten je široce vnímán jako hlavní důvod jeho neúspěchu v jeho třech bojích o post předsedy strany, ale Cameron se rozhodl, že Clarkeovy zkušenosti stojí za riziko případných dalších vnitrostranických šarvátek. Clarke byl odborářským předsedou v Cambridge, v roce 1980 se stal právníkem a po několika úspěšných juniorních ministerských postech byl postupně ministrem zdravotnictví, školství a vnitra, než se stal ministrem financí (1993-1997).</p>
 <p>Theresa May/ová (CP)</p>	<p>Ministryně vnitra a pro záležitosti žen a rovné příležitosti</p> <p>V této vládě je považována za jasnou vítězku, stala se teprve druhou ženou na postu ministra vnitra. Za předsedy strany Iaina Duncana Smitha se stala první ženskou výkonnou předsedkyní Konzervativní strany. Převzala agendu kultury a rodinných záležitostí a poté byla Cameronem jmenována stínovou vůdkyní Dolní sněmovny. Nadšeně obhajuje pozitivní pobídky s cílem angažovat více žen do volitelných pozic a byla klíčovou autorkou seznamu přednostních kandidátů. Vášnivá modernizátorka se slabostí pro exotickou obuv se proslavila výrokem, který pronesla před toryovskými aktivisty, že jsou vnímáni jako členové „té protivné strany“ a který vyvolal vnitrostranické pobouření. Před těmito volbami byla stínovou ministryní pro zaměstnanost a penze.</p>
 <p>Philip Hammond (CP)</p>	<p>Ministr obrany</p> <p>Od svého zvolení za Runnymede a Weybridge v roce 1997 si v Dolní sněmovně vybudoval pověst talentovaného a působivého řečníka. Bývalý ředitel společnosti dodávajících lékařské vybavení. Původně se stal členem konzervativního stínového týmu pro zdravotnictví, posléze pro obchod a průmysl. V roce 2001 zajišťoval kampaň Michaela Portilla na post předsedy. V létě 2002 byl hlavou nyní neexistujícího úřadu místopředsedy vlády a regionálních vlád, poté se stal stínovým prvním tajemníkem ministra financí po změnách ve vládě v roce 2007. V nové vládě dostal místo ministra dopravy. Od 14.11.2011 zastupuje post ministra obrany ve vládě Davida Camerona, kde nahradil Dr. Liam Foxe.</p>

Dr Vincent Cable (LD)**Ministr pro obchod, inovace a odborné záležitosti**

Vtipný, vynikající řečník, oblíbený napříč stranami. Má za sebou dlouhou cestu do předních politických řad. Nejprve byl labouristou a později podporoval Sociálně demokratickou stranu před tím, než se spojila s Liberály a vznikla současná Liberálně demokratická strana. Vzděláním ekonom, v roce 1997 se stal poslancem za Twickenham a postupně si uvnitř strany vybudoval pevnou pozici. Jako místopředseda strany a stínový ministr financí si vydobyl značný respekt, neboť opakovaně upozorňoval na hrozící finanční krizi. V době, kdy fungoval jako prozatímní předseda strany po rezignaci Sira Menziese Campbella, proslul svým později hojně citovaným výrokem na adresu Gordona Browna, který se podle něj ze Stalina stal Mr Beanem. Očekává se, že bude členem nového ministerského výboru pro novou bankovní politiku, jejímž předsedou bude ministr financí.

Iain Duncan Smith (CP)**Ministr pro zaměstnanost a penze**

Bývalý konzervativní lídr a poslanec za Chingford a Woodford Green zaznamenal značný kariérní růst, když byl v roce 1992 zvolen bez jakýchkoliv předchozích vládních zkušeností. Ve své prvním parlamentním angažmá proslul jako jeden z nemnoha nových poslanců, kteří se připojili k rebelii proti Maastrichtské smlouvě za Johna Majora. Bývalý důstojník, který sloužil v Severním Irsku. Stal se stínovým ministrem obrany za Williama Haguea. V září 2001 porazil svého nového kabinetního kolegu Kennetha Clarka v soutěži o stranické vedení. V reakci na neustálou šeptandu kolem jeho předsedování vyzval v listopadu 2002 svoji stranu, ať se sjednotí nebo zanikne, O rok později byl nicméně těsně poražen, neboť nepřesvědčil dost svých poslaneckých při hlasování o důvěře. Po ztrátě předsednické funkce se přesunul svoji činnost na k vytvoření středopravého think-tanku Centrum pro sociální spravedlnost, který hrál významnou roli ve vývoji konzervativní politiky sociální péče.

Edward Davey (LD)**Ministr pro energii a změnu klimatu**

Po studiích Ekonomiky v Londýně pracoval v Dolní komoře parlamentu jako ekonomický výzkumník pro Liberální demokraty. Po krátké přestávce, kdy pracoval pro Omega Partners se v roce 1997 stal členem parlamentu a byl jmenován ekonomickým mluvčím. Po volbách v roce 2001 prošel několika rolemi stínových ministrů. Dne 3.2.2012 byl jmenován na post ministra pro energii a změnu klimatu.

 <p>Andrew Lansley (CP)</p>	<p>Ministr zdravotnictví</p> <p>Bývalý státní úředník, stal se aktivním konzervativcem v 80. letech po krátkém působení v roli osobního tajemníka Normana Tebbita. V roce 1990 se stal šéfem badatelského oddělení strany a byl jedním z tvůrců překvapivého toryovského vítězství ve volbách v roce 1992. Později však čelil kritice za svoji hlavní úlohu v nešťastné volební kampani v roce 2001. Za Michaela Howarda se vrátil do stínového kabinetu jako ministr zdravotnictví, kterou roli má nyní v kabinetu současném. David Cameron údajně dlouhodobě Lansleyemu pozici zdravotnictví sliboval za to, že byl klíčovou postavou v přesvědčování voličů, že státní zdravotní systém je pro konzervativce prioritou.</p>
 <p>Michael Gove (CP)</p>	<p>Ministr školství</p> <p>Je považován za jeden z největších konzervativních talentů nastupujících v roce 2005. Bývalý novinář z The Times je klíčovým člověkem úzkého okruhu lidí Davida Camerona a pomáhá mu psát jeho projevy. Zabýval se agendou bydlení, posléze zastával ve stínové vládě post pro mládež, vzdělání a rodiny, a to v pouhých 39 letech. Tři roky vedl think-tank Policy Exchange, poté se stal poslancem za Surrey Heath. Původně prohlásil, že je připraven vzdát se svého postu v novém kabinetu, bude-li to nutné pro udržení dohody s LD, ale ministerský post mu nakonec zůstal.</p>
 <p>Eric Pickles (CP)</p>	<p>Ministr pro komunitu a místní správu</p> <p>Poprvé zvolen poslancem v roce 1992 za Essex, daleko od svých yorkshirských kořenů. Má rozsáhlé zkušenosti z místní samosprávy, tři roky (do roku 1991) předsedal regionální radě Bradfordu. Zastával také několik stínových ministerských pozic – dopravu, místní samosprávu a sociální zabezpečení a získal si dobrou pověst za svoji loajalitu a veselou letoru. Své postavení upevnil památným vítězstvím nad labouristickým rivalem v doplňkových volbách v Crewe a Nantwich (2009), po nichž se stal výkonným předsedou strany. V poslední volební kampani pravidelně a přesvědčivě vystupoval v médiích.</p>
<p>Justine Greening (CP)</p>	<p>Ministryně dopravy</p> <p>Vystudovaná ekonomka z Univerzity v Southamptonu, která si doplnila své vzdělání na London Business School titulem MBA hned záhy po studiích vstoupila do politiky na funkci místopředsedkyně Konzervativní strany. Prošla si dvěma pozicemi stínových ministrů a to v roce 2007 ministryní financí a v 2009 pro komunitu a</p>

	<p>místní správu. Davidem Cameronem byla zvolena v listopadu 2011 na pozici ministryně dopravy.</p>
 <p>Caroline Spelman/ová (CP)</p>	<p>Ministryně pro životní prostředí, výživu a záležitosti venkova</p> <p>Po Therese Mayové druhá žena, která kdy obsadila funkci výkonného předsedy strany (v roce 2007, v 49 letech). Pracovala v oblasti zemědělství, včetně krátkého působení v roli zástupkyně ředitele Mezinárodní konfederace evropských pěstitelů řepy v Paříži. Do parlamentu nastoupila v roce 1997 a patřila ke kandidátkám na post ve stínovém kabinetu za Michaela Howarda v roce 2003. Nejprve dostala na starost životní prostředí a poté se stala stínovou ministryní pro ženské otázky - méně významné posty. Poté byla stínovou ministryní pro mezinárodní rozvoj, pro místní a devolvované vlády a naposledy stínovou ministryní pro komunity a místní správu.</p>
 <p>Andrew Mitchell (CP)</p>	<p>Ministr pro mezinárodní rozvoj</p> <p>Podržel si svoji dosavadní pozici v mezinárodním rozvoji. Vedl kampaň Davida Davise na post předsedy v roce 2005 a stínový post mu zůstal i za Davida Camerona. Pracoval jako náměstek pro sociální zabezpečení a stranický whip, posléze jako stínový náměstek pro policii. Poprvé se stal poslancem v roce 1987, o 10 let později o křeslo přišel a v roce 2001 se vrátil zpět jako poslanec za Sutton Coldfield. Než nastoupil na univerzitu, sloužil u Královského tankového pluku a později pracoval pro investiční banku Lazard, v níž zůstává jako ředitel.</p>
 <p>Owen Paterson (CP)</p>	<p>Ministr pro Severní Irsko</p> <p>Agenda Severního Irsku mu zůstává ze stínové vlády. Poprvé do ní vstoupil ve svých 50 letech v roce 2007, když David Cameron udělal změny. Bývalý ředitel společnosti British Leather. Do parlamentu vstoupil v roce 1997 jako poslanec za Shropshire North a zabýval se záležitostmi venkova jako náměstek stínového ministra zemědělství a předseda Conservative Rural Action Group. Euroskeptik, člen pravicového křídla Cornerstone Group, která agituje za tradiční konzervativní hodnoty. Pomáhal Iainu Duncanu Smithovi v jeho kandidatuře na předsedu v roce 2001 a krátce byl parlamentním osobním tajemníkem Ann Widescombeové.</p>

 <p>Michael Moore (LD)</p>	<p>Ministr pro Skotsko</p> <p>Ve věku 44 let byl tento poslanec za Berwickshire, Roxburgh a Selkirk jmenován ministrem pro Skotsko. Nahradil tak Dannyho Alexandra, který byl jmenován hlavním tajemníkem ministerstva financí. V roce 1997 byl Michael Moore v parlamentních volbách zvolen poslancem za Tweeddale, Ettrick a Lauderdale, kdy nahradil Davida Steela, pod nímž předtím pracoval jako výzkumný pracovník. Do svého nynějšího volebního obvodu byl zvolen v roce 2010 po změnách v ohraničení volebních obvodů. Před volbami v roce 2010 se za svoji stranu vyjadřoval k otázkám obrany, zahraničních vztahů a mezinárodní spolupráce</p>
 <p>Cheryl Gillan/ová(CP)</p>	<p>Ministryně pro Wales</p> <p>Od roku 1992 poslankyně za Chesham a Amersham. Ve vládě Johna Majora byla náměstkyní ministra školství. V opozici měla na starost obchod a průmysl, posléze zahraniční věci. Pochází z Cardiffu. Stínovou kabinetní ministryní pro Wales se stala v roce 2005 ve svých 53 letech, funkci nyní zastává i v novém vládním kabinetu. Před vstupem do parlamentu byla marketingovou konzultantkou a ředitelkou British Film Year.</p>
 <p>Danny Alexander(LD)</p>	<p>Hlavní tajemník ministerstva financí</p> <p>Cleggův personální šéf a koordinátor kampaně Liberálních demokratů v těchto volbách. Byl také mediálním šéfem britské skupiny v kampani Británie v Evropě za přijetí eura, která spojila přední osobnosti Labour a Liberální demokracie se skupinami z byznysu. Do parlamentu poprvé zvolen v roce 2005, jeho význam vzrostl po zvolení Clegga předsedou strany v roce 2007. Je autorem stranického volebního manifesta 2010. Jako poslanec za Inverness, Nairn, Badenoch a Strathspey získal jedno z 11 liberálně demokratických křesel ve Skotsku. Dne 29. května byl jmenován hlavním tajemníkem ministerstva financí, kde mezi jeho hlavní úkoly patří stanovení plánu pro snížení deficitu veřejných financí.</p>
 <p>Jeremy Hunt (CP)</p>	<p>Ministr pro kulturu, olympijské hry, média a sport</p> <p>43letý politik si ponechává dosavadní portfolio, k němuž přibyla odpovědnost za hladký průběh olympiády v roce 2012. Od roku 2005 poslanec za South West Surrey, měl na starost agendu kultury, předtím reformu sociálního systému. Mluví plynule japonsky. Založil společnost Hotcourses, která nabízí pomoc studentům s nalezením správného zaměření a s přípravou před vstupem na univerzitu.</p>

<p>Danny Alexander (LD)</p>	<p>První tajemník ministerstva financí</p> <p>Liberálně demokratický poslanec vystudoval Filosofii, Politiku a Ekonomiku na prestižní univerzitě v Oxfordu. Svou pracovní kariéru započal jako tiskový mluvčí Liberálních demokratů. Před vstupem do parlamentu působil 4 roky v Evropském hnutí a stejné období i ředitel pro komunikaci Británie v evropské kampani. V roce 2007 se stal stínovým ministrem pro zaměstnanost a penzi. Tuto funkci však nezastával dlouhou dobu, neboť v roce 2008 se stal hlavním šéfem pro přípravu na nadcházející volby. Hrál klíčového hráče při sestavování vládního programu a to mu vyneslo jmenování na post ministra pro Skotsko, po rezignaci Davida Lawse byl povýšen na Prvního tajemníka ministerstva financí.</p>
 <p>Lord Strathclyde (CP)</p>	<p>Vůdce Sněmovny lordů a kancléř lancasterského vévodství</p> <p>Člen stínového kabinetu od roku 1997, po působení v roli stranického chief whip nastoupil do Sněmovny lordů, kde řídil konzervativní politiku často působící labouristické vládě větší problémy než Dolní sněmovna. Bývalý pojišťovací makléř, má velké zkušenosti z předchozí toryovské vlády. Byl juniorním ministrem obchodu a průmyslu v 90. letech a další juniorní ministerské posty zahrnovaly turistiku, Skotsko, životní prostředí a spotřebitelské záležitosti.</p>
 <p>Baronka Warsi/ová (CP)</p>	<p>Ministryně bez portfolia (státní ministryně)</p> <p>Baronka Sayeeda Warsiová je první muslimskou ženou v britské vládě. Je výkonná spolupředsdkyně strany (dalším spolupředsedou je Andrew Feldman, blízký Cameronův přítel, ale ten nebude chodit na jednání vlády). V červnu 2007, v 36 letech, se také stala první muslimskou ženou na důležité stranické pozici. Přímá a bojovná, v roce 2004 se vzdala svého zaměstnání advokátky a kandidovala do parlamentu za své rodné město Dewsbury v západním Yorkshire. Zvítězil labourista Shahid Malik. Byla také zvláštní poradkyní někdejšího lídra Michaela Howarda pro komunitu. Je vdaná, má dceru a tvrdí, že její vztah ke Konzervativní straně byl inspirován jejím otcem, který se z dělníka v mlýně stal majitelem firmy na výrobu postelí s obratem 2 mil. GBP ročně.</p>
<p>Zasedání kabinetu se mohou účastnit:</p>	
<p>Francis Maude</p>	<p>Ministr (juniorní) Úřadu vlády, hlavní pokladník</p>
<p>Oliver Letwin</p>	<p>Ministr (juniorní) Úřadu vlády, politický poradce premiéra se sídlem v Úřadu vlády</p>
<p>David Willetts</p>	<p>Ministr (juniorní) pro univerzity a vědu, ministerstvo pro obchod, inovace a odb.záležitosti</p>

Sir George Young	Vůdce Dolní sněmovny, lord správce státní pečeti
Patrick McLoughlin	Parlamentní tajemník ministerstva financí
Dominic Grieve	Vrchní státní zástupce

3. Zahraničně-politická orientace

3.1. Členství v mezinárodních organizacích a regionálních uskupeních

UK je členem cca 120 mezinárodních politických, ekonomických a vojenských organizací a uskupení. Mezi nejdůležitější patří členství v následujících organizacích:

- Organizace spojených národů (UN - stálý člen Rady bezpečnosti)
- Severoatlantická aliance (NATO)
- Evropská unie (EU)
- Rada Evropy
- Západoevropská unie
- Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OSCE)
- Mezinárodní měnový fond (IMF)
- Světová banka (WB)
- Světová obchodní organizace (WTO)
- G8, G20
- Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (OECD)
- Commonwealth

3.2. Účast země na mnohostranných smlouvách a dohodách

UK je deponitářem 35 multilaterálních smluv z nejrůznějších oblastí (např. ochrana zvířat, vesmírný výzkum, civilní letectví, ochrana životního prostředí, rybnářství, vojenský průmysl, zákaz testování a šíření jaderných zbraní). UK je signatářem celé řady multilaterálních dohod. Ministerstvo zahraničních věcí (Foreign & Commonwealth Office - FCO) zodpovídá za zahraničně-politické aspekty multilaterálních dohod s účastí UK, jejich formu a procedurální záležitosti.

3.3. Přehled bilaterálních smluv s ČR (včetně data vstupu) – mimo smluv dle kap.7.1.

Od vstupu ČR do EU v květnu 2004 jsou obchodně-ekonomické vztahy mezi ČR a UK dány pravidly a závazky pro fungování jednotného trhu EU. Dvoustranné ekonomické vztahy se uskutečňují mimo dohod uvedených v kapitole 7.1. na základě následující dohody:

- Dohoda o spolupráci v oblasti aplikované vědy a techniky (Praha, 26. 3. 1968).

4. Ekonomická charakteristika země

Velká Británie je v současnosti sedmou největší ekonomikou světa (dle nominální hodnoty HDP) a osmou dle přepočtu na paritu kupní síly. UK je třetí největší ekonomikou v EU (po Německu a Francii) v nominální hodnotě HDP a druhou největší v přepočtu na paritu kupní síly. Británie byla mezi prvními zeměmi (po USA) zasaženými finanční krizí (credit crunch) také vzhledem tradičnímu propojení britské a americké ekonomiky zejména v oblasti finančních služeb a také v důsledku uměle rostoucích cen nemovitostí na tradičně rozsáhlém realitním trhu s globální klientelou. Díky agresivním preventivním krokům britské vlády (včetně znárodnění či částečného kapitálového vstupu státu do krachujících bank a vládní garanci úspor /do GBP 50 000/ v bankách v Británii) se podařilo poměrně rychle zastavit hrozící vlnu nedůvěry v bankovní systém země, která mohla mít fatální následky pro celou ekonomiku.

4.1. Zhodnocení hospodářského vývoje za minulý rok, předpověď dalšího vývoje

V průběhu roku 2011 britská vláda pokračovala ve snaze vrátit hospodářství k růstu. Podařilo se nicméně realizovat jen část tohoto předsevzetí, nutno však říci, že v celkovém kontextu vývoje globální ekonomiky, lze i to považovat za úspěch. Britské hospodářství zůstalo v plusových hodnotách, když růst HDP za rok 2011 dosáhl 0.8%. Pro rok 2012 se předpovědí mírní ve svých odhadech a v průměru se pohybují okolo 1%.

Rozdíl mezi příjmy a výdaji státního rozpočtu činil ve fiskálním roce 2011/2012 90 mld GDP. Celkový veřejný dluh Velké Británie, který v roce 2002 dosáhl 29% HDP v roce 2002, činil v roce 2011 62.8% HDP a pohybuje se tedy výrazně přes deklarovaný strop 40%. Dosažení vyrovnaného hospodaření a snížení veřejného dluhu je hlavním úkolem koaliční vlády konzervativní strany a liberálních demokratů v oblasti veřejných financí. Po celý rok 2011 držela Bank of England základní úrokovou sazbu na historicky minimální úrovni 0,5%, přesto však měly společnosti k úvěrům obtížný přístup, protože komeční banky se samozřejmě chránily před riziky a jejich úrokové sazby tomu odpovídaly.

Někteří ekonomové upozorňují, že krize v letech 2008/2009 nesplnila svou korekční roli a byla utlumena uměle masivními zásahy vlády. Podle posledních průzkumů by se však Británie měla vyhnout dvojité recesi tvaru W, částečně i možná díky blížícím se olympijským hrám, které podporují ekonomiku. Nezaměstnanost dosahuje v únoru 2012 hodnoty 8,4%. Tahounem ekonomiky je stále přes všechny problémy export, který zatím posiluje. Británie spoléhá na své globální vazby z minulosti (nynější Commonwealth = cca 2 mld obyvatel) a na benefity v rámci svého (specifického) členství v EU, podobně jako na omezené zásoby ropy a plynu. Sází také na své přední globální postavení ve vývoji a výrobě environmentálních technologií a je protagonistou boje proti klimatické změně a ochrany životního prostředí. Má tradičně velmi silnou vědecko-výzkumnou základnu (opřenu o proslulé školství v Oxfordu a Cambridge) což ji umožňuje značnou adaptabilitu založenou na inovacích ve výrobě a zvláště v dynamicky se rozvíjejících službách (a jejich rostoucím vývozu).

Londýn je i přes trvalý sestup UK z pozice ekonomické supervelmoci stále největším finančním centrem světa a podíl služeb na HDP je s 77,7% procenty v EU mezi nejvyššími. Finanční služby jsou nejúspěšnějším britským vývozním artiklem, proto britská vláda přikládá diskusi o nové architektuře finančních trhů mimořádnou důležitost a nehodlá bez výhrad převzít navržený centralistický model regulace. Za kontroverzní jsou v Británii vnímány především ty pravomoci agentur EU, které mohou mít fiskální dopady na jednotlivé členské státy. Hranice, za kterou patrně nebude kabinet z Downing Street ochoten couvnout, je právní vynutitelnost opatření, které mohou mít dopad na státní pokladnu, resp. těch, které mohou ohrozit konkurenceschopnost britských finančních zprostředkovatelů v mezinárodním měřítku.

Setrvalý pokles směnného kurzu britské libry zatím nepřináší očekávané výhody ve formě zlevnění britských výrobků natolik, aby to zvrátilo dlouhodobě pasivní obchodní bilanci země. Tradičním motorem ekonomiky je setrvalý příliv levné pracovní síly ze všech střední Evropy je oficiálně vládou i CBI hodnocena jako přínos pro britskou ekonomiku. Otázkou je, jakou flexibilitu má domácí obyvatelstvo zvláště v době současné krize a nezaměstnanosti. Pokles britské libry ale způsobuje sníženou výhodnost zaměstnání cizinců v Británii (v přepočtu na jejich národní měny) a zapříčiňuje

částečnou přirozenou regulaci počtu přistěhovalců jejich dobrovolným odchodem. Značným impulzem po ekonomiku mají být i letošní letní olympijské hry.

Navzdory celkově křehké globální ekonomické situaci má Británie v roce 2012 potenciál k překonání stále trvající hospodářské nejistoty. Vláda UK razantními kroky podporuje celé podnikatelské spektrum od malých a středních firem až po velké investorské společnosti. První dva měsíce roku 2012 ukazují na pokles inflace ta z původních 3,6% spadla na 3,4%, což bylo o dost více než se předpokládalo, je však pozitivní sestupná tendence. Vláda při vyhlášení státního rozpočtu na finanční rok 2011/2012 konstatovala, že celkový čistý dluh dále poroste a to až do roku 2013, kdy má kulminovat na hodnotě 70,9% HDP.

4.2. Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (HDP/obyv., vývoj objemu HDP, podíl odvětví na tvorbě HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti)

Rok	2008	2009	2010	2011	2012 (odhad)
HDP - meziroční změna (%)	0,7	-4,9	1,6	0,8	1,0
Hodnota HDP (mld. GBP) - tržní ceny	1.448	1.396	1.418	1.421	1.430
Roční míra inflace (%) - index CPI	3,1	3,0	3,7	4,5	3,0
Míra nezaměstnanosti (%)	6,0	7,8	7,9	8,3	8,4

Zdroj: Office for National Statistics

4.3. Průmysl – struktura, tempo růstu, nosné obory

Průmysl vytváří 13% HDP a zaměstnává 10% pracujících. Podíl průmyslu na tvorbě HDP se neustále snižuje ve prospěch služeb. Za posledních 10 let došlo v průmyslu ke ztrátě 1,25 mil. pracovních míst. Největší pokles produkce zaznamenala především těžba ropy a zemního plynu. Mezi nejvýznamnější průmyslová odvětví v GB patří potravinářský, automobilový, letecký, kreativní a farmaceutický průmysl, biotechnologie, těžba ropy a plynu.

Potravinářský průmysl - největší výrobní sektor v UK. Zaměstnává více než 500.000 lidí. Sektor tvoří 6.500 výrobců, většina z nich zaměstnává méně než 10 lidí. Export potravin a nápojů dosahuje hodnoty 10 mld GBP. Hlavní exportní položkou jsou alkoholické nápoje (skotská whisky - 2,5 mld. GBP); následují obilniny, potraviny a čerstvé maso (především jehněčí). Největšími odběrateli britských potravin a nápojů jsou Irsko, Francie, USA, Španělsko, Německo, Nizozemsko, Itálie, Belgie, Kanada a Řecko. Pokračujícím trendem v GB jsou dodávky potravin do největších prodejných řetězců pod jejich privátní značkou. V UK každoročně stoupá poptávka po biopotravínách. Tržby z jejich prodeje činí cca 3 mld. GBP a jsou třetí největší v Evropě po Německu a Itálii.

Farmaceutický průmysl - zaměstnává 75.000 lidí, z nichž třetina pracuje ve výzkumu a vývoji. Farmaceutický průmysl je největší investor v UK s cca 25% celkových investic v hodnotě přes 3 mld. GBP a získává 9% všech farmaceutických investic (třetí za USA a Japonskem). V počtu vyvinutých léků je UK je druhá za USA. V GB bylo vyvinuto 15 ze 75 nejprodávanějších léků na světě. Centrem farmaceutického průmyslu je jihovýchod, severozápad a severovýchod Anglie. Největšími firmami jsou GlaxoSmithKline a AstraZeneca. V roce 2011 však někteří investoři ohlásili přesun farmaceutické výroby do USA.

Biotechnologický průmysl - zaměstnává 19.000 lidí a tvoří jej 440 firem. Podle výše tržeb je největší v Evropě a druhý největší na světě po USA. V zemi je silná vědecká základna a efektivní ochrana duševního vlastnictví. Roční výdaje na výzkum převyšují 1,5 mld. GBP. Centrem biotechnologických firem je jižní

Anglie (Oxford, Cambridge, Londýn), severní Anglie (Manchester, Liverpool, Newcastle, York) a Skotsko (Edinburgh, Dundee, Glasgow). K největším firmám patří UCB Celltech, Antisoma, Cambridge Antibody Technology.

Kreativní průmysl (design, architektura, móda, film, hudba). Patří k rychle rostoucím sektorům ekonomiky. UK je světoznámým producentem hudby, filmů, počítačových her. Země je světově proslulá designem (průmyslový, módní, multimediální). Londýn je vedle New Yorku, Paříže a Milánu významným centrem světové módy.

Automobilový průmysl - Automobilový průmysl dle Asociace britských výrobců a distributorů motorových vozidel (SMMT) vytváří obrát 51 miliard liber (přes 1,5 bilionu Kč) a 10 miliard liber (296 miliard Kč) přidané hodnoty. Odvětví se 10 procenty podílí na britském exportu a jednou miliardou liber (29,6 miliard Kč) na investicích do vědy a výzkumu. Na automobilovém průmyslu je přímo či nepřímo závislých 800.000 pracovních míst v UK. V zemi se vyrábí 40 značek automobilů. V roce 2008 bylo v UK vyrobeno 1,45 mil. osobních aut a 203 tis. komerčních vozidel. Celková produkce řadí UK na 12. místo největších producentů osobních aut (2,4%) a dokonce 4. místo v Evropském srovnání (8,7%) po Německu, Francii a Španělsku. Firmy zaměstnávají 180.000 osob. Největším výrobcí osobních aut jsou Nissan, Toyota, Honda, Vauxhall, BMW (Mini) a Ford (Land Rover). Mezi největší výrobce komerčních vozidel patří LDV, Ford a IBC (lehká užitková vozidla), Leyland Trucks (nákladní vozy), Optare, Alexander Dennis (autobusy) a JCB, Caterpillar, Komatsu, Terex (terénní vozidla - stavební a zemní stroje). Prodej nových osobních aut v roce 2008 dosáhl 2,1 mil. což řadí GB na 3. místo v Evropě (14% Evropských registrací). Mezi nejprodávanější značky loni patřily Ford, Vauxhall, Volkswagen, Peugeot, Renault, BMW, Toyota a Honda. Součástí sektoru je 2.600 výrobců náhradních dílů, který zaměstnává dalších více než 100.000 osob. Centrem automobilového průmyslu je region West Midlands kolem měst Birmingham a Coventry.

Od května 2009 do února 2010 britská vláda podpořila prodej nových automobilů programem "šrotovného" v objemu 400 mil. GBP (dotace 1.000 GBP na automobil). Kabinet Gordona Browna program zdůvodnil prokazatelným pozitivním impulsem nejen pro automobilový průmysl, ale i pro řadu dalších odvětví s vyšší přidanou hodnotou (věda a výzkum, technologické inovace), u kterých se stagnující poptávka projevila propouštěním a odlivem talentů.

Letecký průmysl - zaměstnává 125.000 lidí. Sektor tvoří 2.500-3.000 firem. Po farmaceutickém průmyslu získává letecký průmysl nejvíce investic v oblasti výzkumu a vývoje (R&D). K největším britským firmám v leteckém průmyslu patří BAE Systems, Rolls-Royce, Airbus GB, Shorts/Bombardier a Smiths Group. K hlavním centrům leteckého průmyslu patří Severní Irsko, severozápad a jihozápad Anglie. Britský letecký průmysl je největší v Evropě. UK se podílí na výrobě civilních letadel Airbus a firma Rolls-Royce vyrábí motory pro civilní i vojenská letadla. BAE Systems vyrábí např. stíhačky Hawk a Harrier, průzkumná letadla Nimrod a podílí se výrobě stíhaček Eurofighter a Joint Strike Fighter. Letecký průmysl je jeden z hlavních exportních sektorů.

Těžba surovin - zaměstnává 380.000 lidí. UK je 4. největší producent zemního plynu a 15. největší producent ropy na světě. Suroviny se těží především v Severním moři, v menší míře v Irském moři západně od Anglie. Hlavními producenty jsou firmy BP, Shell a Maersk. Těžba ropy v britských teritoriálních vodách za deset let poklesla téměř o polovinu ze 150,2 milionů tun v roce 1999 na 78,6 milionů tun v roce 2008. Potom se těžba dále snižovala, nicméně v roce 2010 byla zahájena těžba z několika menších ropných vrtů. Ačkoliv se dříve očekávalo, v roce 2015 se v těchto lokalitách vytěží většina komerčně dostupné ropy, nové expertní posudky konstatují, že ještě i v dalších letech bude těžba činit alespoň 40 milionů tun ročně. UK je stále největším producentem ropy v EU, přesto je však jejím čistým dovozcem.

Na pozici největšího evropského producenta zemního plynu byla Británie již v roce 2008 vystřídána Nizozemskem. Těžba dlouhodobě klesá z důvodu tenčících se zásob na britském kontinentálním šelfu. I přes významné těžební kapacity je UK čistým dovozcem zemního plynu. Zemní plyn dováží především z Norska (okolo tří čtvrtin importu plynu), zbytek byl dovezen z Belgie a Nizozemska nebo v podobě LNG. V případě pozastavení dodávek má UK zásoby zemního plynu pouze na 15 dní. Tato limitovaná skladovací kapacita má také za následek, že v letních měsících musí UK především vyvážet, a to i v případě nižších cen. Naopak v zimním období mají britští distributoři plynu potíže s plněním poptávky a musí bez ohledu na zpravidla vyšší ceny zvýšit dovoz zemního plynu ze zahraničí. Těžba zemního plynu vykazuje podobný vývoj jako těžba ropy. Vrcholu dosáhla těžební kapacita v roce 2000 a od té doby klesá. Očekává se,

že do roku 2015 se vytěží většina komerčně dostupného plynu. V rámci EU-27 se UK se podílí na těžbě zemního plynu 34 procenty.

Pokud jde o uhlí, v současnosti je v Anglii v provozu 6 hlavních uhelných dolů: Wellbeck, Daw Mill, Kellingley a Thoresby (provoz zabezpečuje společnost UK Coal PLC), Hatfield (provozována společností Powerfuel Mining Ltd) a Maltby (provozována společností Hargreaves Group). UK Coal PLC vlastní další, zatím nevyužívaný uhelný důl Harworth. Ve Walesu jsou v provozu dva středně velké hloubkové uhelné doly: Aberpergwm (provozuje společnost Energybuild Mining Ltd), Unity (Unity Mining Ltd.) a dva menší v Eckingtonu a v Hay Royds. Samosprávy Walesu a Skotska povrchovou těžbu omezují (resp. omezují vydávání povolení k těžbě v nových lokalitách). Podrobný přehled těžby uhlí v UK je ke stažení na stránkách [The Coal Authority](#).

4.4. Stavebnictví

Stavebnictví vytváří 6,3% HDP a zaměstnává 2,1 mil. lidí. Z hlediska obratu je britské stavebnictví druhé největší v Evropě. Převažují menší a střední firmy (SME) a počet velkých firem je relativně malý. Nejvyšší tržby v roce 2008 dosáhly následující stavební firmy: Balfour Beatty, Bovis Lend Lease, Laing O'Rourke, Morgan Sindall a Sir Robert McAlpine. V UK je nedostatek kvalifikovaných řemeslníků (zedníci, tesaři, pokrývači, obkladači, malíři) i inženýrských profesí (architekti, stavbyvedoucí, technici).

Zvýšená stavební aktivita byla v roce 2011 završena v souvislosti s přípravou letních **olympijských her 2012 v Londýně**. K prioritním oblastem stavebnictví patří **doprava a sociální bydlení**. Největším plánovaným projektem s realizací od roku 2010 je Crossrail v hodnotě 16 mld. GBP - vybudování železniční tratě napříč Londýnem ve směru západ-východ. Dalším významným projektem je **Thameslink** v hodnotě 3,5 mld. GBP. Jedná se o zvýšení kapacity jedné z nejfrekventovanějších železničních tratí, která vede z Bedfordu do Brightonu v jihovýchodní Anglii a prochází centrálním Londýnem ve směru sever-jih. K důležitým projektům dále patří regenerace oblasti kolem řeky Temže východně od Londýna - **Thames Gateway** (9 mld. GBP), výstavba třetí dráhy na londýnském letišti **Heathrow**, rozšíření některých přístavů (Felixstowe, Harwich, Great Yarmouth), rozšíření a rekonstrukce **železničních stanic** (Birmingham New Street, Nottingham), opravy dálnic M25 a M6 toll road. K silnému růstu stavební výroby by měla rovněž přispět výstavba 3 mil. **sociálních bytů** do r. 2020 (cca 240 tis. bytů ročně).

Některé soukromé stavební projekty byly v období 2009/2010 z důvodu krize a zhoršeného přístupu k úvěrovému financování dočasně příp. i trvale pozastaveny. Naopak vládní projekty zejména v oblasti infrastruktury a sociálního bydlení byly považovány za jeden z účinných nástrojů vlády na minimalizaci dopadů krize a byly částečně realizovány, přičemž některé z nich měly přesah i do roku 2011.

4.5. Zemědělství – vývoj, struktura

Zemědělství vytváří **0,7% HDP** a zaměstnává 184.000 lidí (0,6% celkové pracovní síly). Podíl zemědělství na tvorbě HDP a zaměstnanosti trvale klesá. Za posledních 10 let opustilo sektor více než 60.000 lidí.

Rozloha zemědělské půdy je dlouhodobě stabilní a dosahuje 18,7 mil. ha. Zhruba 3,5% zemědělské půdy je využíváno pro výrobu bio potravin. V UK se pěstuje především pšenice, ječmen, řepka olejná, cukrovka, brambory, ovoce a zelenina. UK je největším producentem ovcí v EU (cca 35 mil. ks). Významný je také chov hovězího dobytka (10,3 mil. ks), prasat (4,9 mil. ks) a drůbeže. Dotace pro britské farmáře dosahují cca 3 mld. GBP ročně.

4.6. Služby

Služby vytváří **76% HDP** a zaměstnávají 81% celkové pracovní síly.

Obchodní služby - vytváří **26% HDP**. Zahrnují právní služby, účetnictví, recruitment, marketing, reklamu, organizování veletrhů, atd. Londýn je významným centrem právních služeb. Světové ústředí zde mají 3 největší právnícké firmy na světě podle tržeb (Clifford Chance, Linklaters, Freshfields Bruckhaus Deringer). Londýn je světoznámý řešením mezinárodních obchodních sporů u institucí jako jsou London Court of International Arbitration, London Maritime Arbitrators Association, Chartered Institute of Arbitrators. Město je mezinárodním centrem v oblasti poradenských služeb a důležitým centrem reklamy

a vytváření public relations. Mezi největší reklamní agentury patří Abbott Mead Vickers BBDO, J. Walter Thompson, Leo Burnett, Ogilvy & Mather.

Finanční služby - vytváří **9% HDP**. Zahrnují bankovníctví, pojišťovnictví, správu investičních fondů, obchod s cennými papíry a deriváty. UK je atraktivní pro finanční investory především z následujících důvodů: vysoce kvalifikovaná pracovní síla, příznivé právní a regulační prostředí, angličtina jako mateřský jazyk a příznivé časové pásmo mezi USA a Asií.

Londýn je stále největším finančním centrem světa dle zprávy o finančním rozvoji v roce 2010 Světového ekonomického fóra a to i přes trvalý sestup UK z pozice ekonomické supervelmoci. Británie si i přes dopady finanční krize udržela vedoucí postavení v bankovníctví v globálním měřítku. Podíl služeb na britské ekonomice je s 80 procenty po Kypru a Lucembursku v EU nejvyšší a finanční služby jsou nejúspěšnějším britským vývozním artiklem.

V londýnské City pracuje téměř 350.000 lidí a britská metropole je světovou jedničkou v poskytování následujících služeb: obchodování s mezinárodními dluhopisy (podíl 70 %), mimoburzovní obchody s termínovanými kontrakty - deriváty (43 %), obchodování se zahraničními akciemi (40 %), obchodování s cizími měnami (32 %), přeshraniční úvěry mezi bankami (20 %) a námořní pojištění (20 %). V Londýně působí nejvíce zahraničních bank na světě (cca 250), všechny největší světové pojišťovny a zajišťovny. Londýn je také hlavním evropským centrem hedge fondů.

London Stock Exchange (LSE) je jedna z nejstarších akciových burz na světě a její počátky sahají do roku 1698. LSE je zároveň největší burzou na světě v počtu kótovaných zahraničních firem a třetí největší burzou v Evropě podle tržní kapitalizace za Deutsche Börse Frankfurt a Euronext Paříž.

London Metal Exchange (LME) je největší burzou na světě pro obchodování s kovy. Na LME se obchoduje od roku 1877 a nyní se tu realizuje 90% všech světových obchodů se základními kovy (hliník, měď, olovo, nikl, cín, zinek).

Londýn je významným centrem burzovního obchodu se zemědělskými komoditami (káva, kakao, cukr, pšenice, ječmen, kukuřice, brambory), ropou a ropnými produkty.

Londýn je jedním ze světových finančních center. Další finanční centra v UK jsou Edinburgh a Glasgow. Skotsko je významným evropským centrem pro správu investičních fondů, životního pojištění a bankovníctví. Světové ústředí zde mají významné globální finanční instituce jako Royal Bank of Scotland (RBS), Standard Life.

Maloobchod - zaměstnává přes 3 mil. osob (10% podíl na celkové zaměstnanosti). Největšími potravinovými řetězci jsou Tesco (tržní podíl 30%), Asda (17%), Sainsbury`s (16%), Morrisons, Somerfield, Waitrose, Aldi, Lidl. Největšími nepotravinovými řetězci jsou Tesco, Argos, Homebase, Dixons, Asda, Marks & Spencer.

Cestovní ruch - v sezóně 2010 navštívilo UK více než 29,6 mil. zahraničních turistů (meziroční pokles o cca. 1%). Turisté utratili v UK 17,5 mld.GBP, což řadí UK na 6. místo ve světě (za USA, Španělsko, Francii, Itálii a Čínu).

Za propagaci UK jako atraktivní turistické destinace je zodpovědná vládní agentura VisitBritain, která je součástí Ministerstva kultury, médií a sportu. VisitBritain spolupracuje s národní turistickou agenturou ve Skotsku (Scottish Tourist Board), Walesu (Wales Tourist Board) a Severním Irsku (Northern Ireland Tourist Board). VisitBritain nicméně v rámci úspor veřejných prostředků zrušila v roce 2010 celou řadu zahraničních kanceláří (včetně pobočky v ČR), které úzce spolupracovaly s britskými ambasádami, lokálními cestovními agenturami a médii.

4.7. Infrastruktura (doprava, telekomunikace, energetika – z toho jaderná)

DOPRAVA

Silniční doprava - patří k nejrozvinutějším v Evropě. Silniční v UK patří k nejhustším v Evropě a měří 413.000 km, z toho dálnice (motorways) 3.640 km. Nejvíce dálnic je v Anglii (2.955 km); následují Skotsko (407 km), Wales (141 km) a Severní Irsko (115 km). V UK je registrováno 28 mil. osobních aut a 430.000 nákladních aut a autobusů. Vjezd do [centrální části Londýna](#) je pro všechny vozidla (kromě v UK zaregistrovaných vozidel s hybridním pohonem, které mají nárok na výjimku) zpoplatněn tzv. **congestion charge** ve výši 8 GBP. ZÚ ČR doporučuje seznámit se se způsobem plateb congestion charge před cestou autem do Londýna na www.tfl.gov.uk/roadusers/congestioncharging. Auta, autobusy i motocykly registrované v UK platí spotřební daň (vehicle excise duty). Výše závisí u osobních aut a motocyklů na množství emisí CO₂ a objemu motoru. Maximální výše daně pro osobní auta je 400 GBP/rok. U nákladních aut a autobusů závisí výše daně na počtu sedadel, náprav nebo hmotnosti vozidla a pohybuje se v rozmezí 165-1.850 GBP ročně.

Od 4.2.2008 je v Londýně v platnosti nízkoe emisní zóna (low emission zone - LEZ) omezující těžká naftová vozidla s hmotností nad 12 tun včetně nákladních vozidel, motorizovaných obytných vozidel, motorizovaných vozidel pro přepravu koní a další speciálních vozidel. Vozidla nesplňující emisní normu EURO III musí zaplatit za vjezd do Londýna denní poplatek 200 GBP a v případě nezaplacení pokutu 1.000 GBP. Od 7.7.2008 byla LEZ rozšířena na lehčí naftová vozidla s hmotností 3,5-12 tun, autobusy a autokary (8 a více sedadel bez řidiče a hmotnost nad 5 tun) s denním poplatkem 200GBP. Od 4.10.2010 byla LEZ dále rozšířena na naftové dodávky s hmotností 1,2-3,5 tuny a mikrobusy (8 a více sedadel bez řidiče a hmotnost do 5 tun) s poplatkem 100GBP. V UK se dosud neplatí za používání dálnic a silnic. Jedinou placenou dálnicí je privátní M6 toll road dlouhá 43 km, která je v provozu od roku 2003. Pro podrobnější informace viz. informační leták v češtině www.tfl.gov.uk/assets/downloads/roadusers/lez/LEZ/lez-leaflet-phase4b-czech.pdf.

Železniční doprava - délka železniční tratě v Anglii, Walesu a Skotsku je 33.600 km a v Severním Irsku 338 km. Rozchod kolejí v Anglii, Walesu a Skotsku je standardní (1.435 mm) a v Severním Irsku široký (1.600 mm). Rozdílný rozchod je způsobený výstavbou tratí v různé historické době. Privatizace železniční dopravy proběhla v UK v roce 1994. Došlo k oddělení správy železniční sítě a provozu vlaků a zřízení nezávislého regulátora The Office of Rail Regulation (ORR). Železniční síť (tratě, stanice) provozuje privátní nezisková firma Network Rail. ORR reguluje její činnost a zodpovídá za bezpečnost dopravy. Osobní železniční dopravu nyní provozuje 20 firem (např. First Great Western, Virgin Westcoast, Gatwick Express, Stansted Express, Scotrail) na základě frančizových smluv s Ministerstvem dopravy a nákladní dopravu 5 firem (např. Direct Rail Services, Freight Liner). Jednotliví dopravci nevlastní vlaky, ale mají je na leasing od leasingových společností (HSBC Leasing, Angel Trains, Porterbrook), které patří významným bankám (HSBC, Royal Bank of Scotland, Abbey National). Železniční doprava se podílí 5 % na celkové nákladní dopravě. V letech 2009-2014 dosáhnou vládní výdaje na železniční dopravu 15 mld. GBP. Významným investičním projektem je Thameslink v hodnotě 3,5 mld. GBP. Cílem projektu je zvýšit kapacitu jedné z nejméně využívaných tratí, která vede z Bedfordu do Brightonu a prochází přes Londýn ve směru sever-jih. Největším projektem s realizací od roku 2010 je vybudování železniční tratě Crossrail v hodnotě 16 mld. GBP. Ta povede z města Maidenhead do Sheffieldu a bude protínat Londýn západovýchodním směrem. Vlaky začnou jezdit na trati v roce 2017.

Letecká doprava - patří k významným sektorům ekonomiky. Letecká doprava přímo zaměstnává 200 tis. lidí a dalších 600 tis. pracovních míst na ni závisí nepřímo (cestovní ruch, catering, výroba leteckých součástek, atd.). London Heathrow je největší letiště v Evropě a 3. největší na světě (po Atlantě a Chicagu) podle počtu odbavených cestujících (68 mil. ročně). K dalším velkým britským letištím patří London Gatwick, Manchester, London Stansted, Luton, Birmingham, Edinburgh a Glasgow. Podle počtu přepravených cestujících je největší britskou leteckou společností British Airways - BA, která je zároveň 4. největší leteckou společností v Evropě. Více cestujících přepraví pouze Air France-KLM, Lufthansa a Ryanair. K dalším britským aerolinkám patří easyJet, BMI British Midland, Virgin Atlantic, Flybe, Jet2.

Námořní doprava - zajišťuje 95 % britského zahraničního obchodu (dle hmotnosti). UK se podílí 6 % na světové obchodní flotile, registruje cca 800 lodí o tonáži nad 500 tun a je jedním z nejvýznamnějších center pro opravy lodí v Evropě. Od roku 2001 má UK největší příjmy na světě z pojištění námořní dopravy. Největší kontejnerové přístavy v UK jsou Felixstowe (hrabství Suffolk), Southampton, Liverpool,

Tilbury (Essex) a Thamesport (Kent). V UK je velmi rozsáhlá a vzájemně propojená síť říčních kanálů. Londýn je sídlem Mezinárodní námořní organizace (IMO).

TELEKOMUNIKACE

Příznivé podnikatelské prostředí umožnilo do UK přilákat hlavní světové telekomunikační firmy (Telefónica, Deutsche Telekom, France Télécom, Motorola, Nokia, Cisco, Lucent). K prvotřídním **technologickým centřům** patří Cambridge, Silicon Glen ve Skotsku, Greater Manchester, Midlands a Thames Valley. Hlavním lákadlem pro zahraniční firmy je finančně a personálně silný výzkum a vývoj. Na vysoké úrovni je spolupráce univerzit s firmami při aplikaci výzkumu a vývoje. UK je světovým lídrem v digitálním vysílání s penetrací 70 % obyvatel. Analogové televizní vysílání bude kompletně nahrazeno digitálním do roku 2012. Počet pevných linek trvale klesá, ale v poslední době již menším tempem. Některé telekomunikační firmy (např. BSkyB, Carphone Warehouse, Virgin Media) totiž získávají zákazníky na balík služeb zahrnující pevnou linku, vysokorychlostní internet a placené televizní služby.

UK implementovala legislativu EU o regulaci komunikačního sektoru přijetím zákona Communications Act v roce 2003. Tento zákon zřídil nový nezávislý regulační úřad The Office of Communications (**Ofcom**). Nový úřad sloučil 5 bývalých regulačních úřadů a převzal odpovědnost za regulaci telekomunikací a médií.

Největšími **provozovateli pevných linek** jsou firmy BT, Virgin Media, Carphone Warehouse, BSkyB, Cable & Wireless. V UK působí 6 **mobilních operátorů**: Telefónica O2 (v UK 21,5 mln zákazníků, resp. tržní podíl 27%), Vodafone (17,7 mln zákazníků, tržní podíl 25%), Orange UK (16,4 mln. zákazníků, tržní podíl 22%), T-Mobile UK (12 mln. zákazníků, tržní podíl 15%), Virgin (4,8 mln. zákazníků) a 3 (4,4 mln. zákazníků). Jestli Evropská komise, resp. britský úřad pro ochranu hospodářské soutěže (Office of Fair Trading) odsouhlasí avizované sloučení Orange UK (France Telecom) a T-Mobile UK (Deutsche Telekom), na britském trhu vznikne v roce 2012 nový leader s tržním podílem 37%. V roce 2009 britská vláda zprostředkovala dohodu mezi poskytovateli mobilních telekomunikačních služeb o rozdělení využitelné kapacity pro síť čtvrté generace. Spojením Orange UK a T-Mobile UK by se většina kmitočtového spektra na frekvenci 1800 MHz ocitla v rukách jedné společnosti, což by podle britského regulátora mohlo narušit rozvoj další generace širokopásmových mobilních telekomunikačních služeb. Lze proto očekávat, že jednou z podmínek souhlasu OFT a CC se spojením uvedených dvou firem bude opětovné přerozdělení kmitočtového spektra frekvence pro síť 4G.

ENERGETIKA

Energetické odvětví přímo zaměstnává 157 700 osob, podílí se z 4,8% na výkonu britské ekonomiky a ze 7,1% na celkových investicích (z 41,0% na investicích do průmyslu). Sektor je plně liberalizovaný s vlastnický oddělenou výrobou od přenosových sítí (elektřina, plyn). Britským regulačním úřadem pro odvětví plynu a elektřiny je Ofgem. Hlavní funkcí regulátora je dohlížet na zájem spotřebitele a podporovat konkurenční prostředí. Ofgem je řízen Úřadem pro trh s elektrickou energií a plynem (GEMA). Role GEMA je vymezena zákonem o plynu z roku 1986, zákonem o elektřině z roku 1989, zákonem o ochraně hospodářské soutěže z roku 1998, zákonem pro podniky veřejných služeb z roku 2000 a zákonem o energetice z roku 2004.

Převážná většina rafinérií v UK zpracovává severomořský typ **ropy** a obvykle není rozlišováno, zda se jedná o ropu z ropných polí pod správou Británie či Norska. Další druhy ropy jsou dováženy ze zemí OPEC, neboť obsahují těžší uhlovodíky. Vyjádřeno v procentech, norská ropa činila zhruba 65% celkového dovozu ropy v roce 2008, což je šestileté minimum. Zbytek byl dovezen z Ruska (12%), Nigérie, Lybie a Alžír. Střední východ se podílel na dovozu pouhým 0,6%, tj. zaznamenal významný pokles 5% podílu v roce 2000. I přes významné těžební kapacity je UK čistým dovozcem **zemního plynu**. V roce 2008 pocházelo 72% dovezeného zemního plynu z Norska, zbytek byl dovezen z Belgie a Nizozemska nebo v podobě LNG. V případě pozastavení dodávek má UK zásoby zemního plynu pouze na 15 dní. Tato limitovaná skladovací kapacita má také za následek, že v letních měsících musí UK především vyvážet, a to i v případě nižších cen. Naopak v zimním období mají britští distributoři plynu potíže s plněním poptávky a musí bez ohledu na zpravidla vyšší ceny zvýšit dovoz zemního plynu ze zahraničí. UK vyváží zemní plyn do Nizozemska (z těžebních polí Chiswick, Grove, Markham, Minke, Stamford a Windermere), Irska (irsko-britským plynovodem), Belgie (plynovodem Bacton-Zeebrugge) a v minimálním objemu i do Norska. UK dováží plyn z Belgie (Bacton-Zeebrugge), z Norska (plynovody Tampen Link, Langedal a Vesterled, z Nizozemska (plynovod Bacton-Balgzand). UK dováží rovněž LNG přes terminály Isle of Grain, Milford Haven a Teesside GasPort. Na výzkumné a těžbařské aktivity má monopol společnost National Grid. Výsadní postavení v oblasti distribuce, skladování a mezinárodní přepravu zemního plynu má společnost BG Group plc. Severní Irsko až do roku 1997 nebylo zásobeno zemním plynem. Až výstavba plynovodu

ze skotského Portpatricku umožnila vybudovat potřebnou infrastrukturu. Od konce roku 2007 je Severní Irsko plynovody propojeno s Irskem. V současnosti stále probíhá výstavba přenosové soustavy, která umožní odběr plynu veřejnosti a širšímu spektru komerčních zákazníků. Okolo 79% zemního plynu spotřebovaného v Severním Irsku odebírají tmnější plynové elektrárny.

Největším výrobcem **elektrické energie** v UK je British Energy Group (BEG) vlastněna francouzskou EdF. Dalšími velkými výrobci elektřiny jsou firmy RWE Npower, Scottish & Southern Energy, Eon UK, Scottish Power/Iberdrola, International Power, Drax a British Gas/Centrica. Dodávky energií zajišťuje 6 velkých firem: British Gas/Centrica, Scottish & Southern Energy, Eon UK, RWE Npower, Scottish Power/Iberdrola a EdF Energy. Vlastníkem přenosové sítě v GB je firma National Grid. V roce 2008 se britská vláda dohodla na převzetí BEG francouzskou EdF, která tímto ovládla 27% výroby elektrické energie v UK. Britská vláda za svůj 35% podíl v BEG získala £4 mld, které budou použity na uzavření dosluhujících 8 jaderných elektráren. Od tohoto kroku si vláda slibovala především investice do nové infrastruktury a produkčních kapacit. V rámci zachování konkurence bylo 25% akcií nabídnuto i britské společnosti Centrica. Po oznámení o uzavření prodeje British Energy společnosti EdF se zvedla vlna kritiky. Oponenti vytýkali vládě skutečnost, že nezabránila prodeji strategické energetické společnosti a že se tímto krokem dostává tato strategická oblast Británie nejen do rukou cizí společnosti, ale de facto cizího státu (většinovým akcionářem EdF je francouzský stát) a ten může energetiku používat jako nátlakový prostředek k prosazování svých strategických zájmů. Vyskytly se také obavy, aby EdF nevyužila své významné postavení na britském trhu k diktování monopolně vysokých cen.

	2000	2007	2008	2009	2010	odhad 2011
Uhlí	114,7	129,6	118,9	100,9	95,2	90,0
Ropné deriváty	5,9	4,2	5,3	2,2	1,9	n/a
Plyn	144,9	162,4	173,5	151,7	151,0	n/a
Jádro	78,3	57,2	47,7	69,1	69,3	n/a
Vodní	4,2	3,8	3,8	7,8	7,9	n/a
Větrná	0,9	5,3	7,1	n/a	11,2	n/a
Ostatní paliva	8,3	11,8	11,6	n/a	n/a	n/a
Dovoz	14,2	5,2	11	n/a	n/a	n/a
Celkem	371,4	379,5	379	n/a	n/a	n/a

Pozn.: Závěrečná data za 2011 nebyla ke dni vydání STI ještě publikována

Vlastníkem přenosové soustavy v Anglii a Walesu je společnost National Grid. Skotskou přenosovou soustavu vlastní společnosti Scottish Power a Scottish and Southern Energy. National Grid rovněž zodpovídá za spolehlivost a efektivitu britské přenosové soustavy jako celku. Elektrickou energii v UK generuje více než 2 600 větších či menších elektráren, z nichž nejvýkonnější je uhelná elektrárna Drax v Severním Yorkshire o výkonu 3 870 MW. Většinu energetické kapacity zajišťují klasické typy elektráren (37% tepelné, 36% plynové, 19% jaderné, 4% z obnovitelných zdrojů a 5% je dovezená elektřina). Nejvíce je naopak menších kogeneračních celků a elektráren s omezeným výkonem zaměřených na využití obnovitelných zdrojů. Souhrnná kapacita britských elektráren (přibližně 75 GW) pokryje roční spotřebu 350 terrawatt-hodin. Většina elektráren byla vybudována v devadesátých letech, a je proto uzpůsobena na spalování zemního plynu, který zabezpečuje více než třetinu energetické poptávky UK. Přibližně podobnou kapacitu mají starší tepelné elektrárny, které spalují uhlí. V příštích deseti letech se plánuje vybudování několika nových jaderných elektráren, které mají nahradit dosluhující elektrárny z konce šedesátých let, které jsou významným zdrojem oxidu uhličitého. Nízkonapětovou elektrickou přenosovou soustavu provozuje celá řada společností sdružených v Asociaci energetických sítí (Energy Networks Association). V současnosti je na dovoz a vývoz elektrické energie využíváno podmořské 2 GW spojení kabelem pod kanálem La Manche, které na britské straně ústí u Folkstone. Propojení s Francií je využíváno především na vyrovnání cenové fluktuace mezi Británií a kontinentem. Kromě uvedeného je v provozu i 500 MW podmořské elektrické propojení mezi Skotskem a Severním Irskem, resp. 600 MW pozemní propojení mezi Severním Irskem a Irskem. Zvažuje se podmořské propojení distribuční sítě Walesu a Irska, Skotska a Norska, resp. Anglie a Nizozemska.

Jaderné reaktory zabezpečují pětinu dodávek elektrické energie. Výroba elektrické energie z jádra dosáhla v Británii vrcholu před deseti lety s 26% podílem na energetickém mixu, v současnosti je pod úrovní z roku 1984. S plánovanou odstávkou dalších čtyř jaderných elektráren do roku 2015 by se měl podíl elektrické energie z jádra přiblížit 10ti procentům z celkového objemu. V současnosti je v provozu

12 jaderných elektráren, tj. 24 nukleárních reaktorů a zařízení na zpracování vyhořelého paliva (např. Sellafield). Osm jaderných elektráren provozuje BEG a čtyři státní British Nuclear Group (BNG). Od roku 1997 se podíl energie získané štěpením jádra trvale snižuje. Je to způsobeno především dosluhování staršího typu reaktoru Magnox (v roce 2003 byla uzavřena jaderná elektrárna Calder Hall, v roce 2004 Chapelcross a v roce 2006 Sizewell A). V současnosti jsou v provozu poslední dvě elektrárny s reaktory typu Magnox; Oldbury a Wylfa. I tyto by měly ukončit činnost v letošním, resp. v příštím roce. Novější typ reaktoru AGR měl být v šedesátých letech britskou odpovědí na americký lehkovodný reaktor, ale technické komplikace při jeho zavádění v UK se podepsaly na komerčním neúspěchu v zahraničí. Aktuálně je v provozu sedm jaderných elektráren s reaktory typu AGR - Dungeness, Hartlepool, Heysham 1 a 2, Torness, Hinkley Point B a Hunterston B, ale poslední dvě uvedené plánuje britská vláda uzavřít do roku 2012.

V roce 2008 britská vláda formálně podpořila výstavbu nové generace jaderných elektráren a v roce 2010 tento záměr krátce po volbách zopakovala. Záměry vlády (technické parametry) byly zpřesněny v návaznosti na přírodní katastrofu v Japonsku v roce 2011. Nové elektrárny by měly stát na místě nebo v blízkosti existujících jaderných reaktorů a do provozu by měly být uvedeny před rokem 2020. Jaderné elektrárny budou stavěny pouze z privátních finančních zdrojů. Soukromé firmy budou také zodpovědné za odstavení elektráren z provozu a nakládání s jaderným odpadem. Vláda urychlí a zjednoduší proces plánování výstavby nových jaderných elektráren. Všechny existující jaderné elektrárny s výjimkou jediné ukončí provoz do roku 2023. Vláda ve své energetické koncepci (Energy White Paper) z roku 2007 počítá s tím, že většinu potřebné kapacity zabezpečí a odfinancuje privátní sektor. Univerzitní studie ale poukazují na to, že vláda zatím nepředložila žádný relevantní projekt, který by doložil přiměřenou návratnost investic v řádu desítek miliard GBP. Úmysl vybudovat nové jaderné elektrárny na území Skotska jednoznačně odmítli skotská vláda i parlament.

4.8. Přijímaná a poskytovaná rozvojová pomoc

Oblast mezinárodní rozvojové spolupráce doznala v uplynulém desetiletí ve Velké Británii zásadních změn. Za 12 let se zdvojnásobil objem poskytované rozvojové pomoci, absolutně i poměrně k HDP (z 0,26% v r. 1997 na 0,6% v r. 2010). Výsledkem jasně definovaného cíle - eliminace chudoby, ambiciózních závazků a lepšího financování je účinná a konsistentní rozvojová pomoc, nezávislá na prosazování britských obchodních zájmů v zahraničí. Velká Británie je v současnosti 4. největším donorem, 90% britské rozvojové pomoci obdrží nejhudší země Afriky a Jižní Asie.

Programy mezinárodní rozvojové spolupráce jsou realizovány z rozpočtové kapitoly Ministerstva pro mezinárodní rozvojovou spolupráci (Department for International Development - DFID), jež v britské vládě zastřešuje programy zahraniční (rozvojové) pomoci. DFID, jež vzniklo v roce 1997 vyčleněním rozvojové spolupráce od ostatních agend Ministerstva zahraničních věcí (Foreign and Commonwealth Office - FCO), má regionální kanceláře ve 40 zemích, prostřednictvím nichž poskytuje rozvojovou pomoc po celém světě. DFID rovněž zodpovídá za shromažďování, zpracovávání a zveřejňování údajů o vládní i nevládní britské rozvojové pomoci. Ministrem rozvojové spolupráce ve vládě Davida Camerona je poslanec za konzervativní stranu Andrew Mitchell.

Zákon o mezinárodní rozvojové spolupráci z roku 2002 (International Development Act 2002) ukládá ministroví mezinárodní rozvojové spolupráce poskytovat pomoc na udržitelný rozvoj a budování prosperity v partnerských zemích. Uvedená právní norma rovněž DFID nařizuje, aby rozvojová pomoc vedla ke snižování chudoby a nebyla vázána na britské zboží a služby. Zákon o mezinárodní rozvojové spolupráci z roku 2006 (International Development /Reporting and Transparency/ Act 2006) ukládá ministroví mezinárodní rozvojové spolupráce, aby jednou ročně informoval britský parlament o celkových nákladech na mezinárodní rozvojovou spolupráci v daném rozpočtovém roce.

V rozpočtovém roce 2011/12 UK na rozvojovou spolupráci vynaložila £8,57 mld. Britská vláda předpokládá dodržení závazku MDG navýšit rozvojovou pomoc na 0,7% HND a to již v roce 2013 (místo cíle stanoveného MDG, který požaduje tuto úroveň výdajů až od roku 2015). Účelnost vynaložených prostředků na rozvojovou spolupráci a hospodaření DFID (i ostatních ministerstev) obecně podléhá kontrole The National Audit Office (NAO), jež předkládá výsledky auditu parlamentním výborům 1) pro rozvojovou spolupráci (International Development Committee) a 2) pro veřejné finance (Public Accounts Committee), který analyzuje efektivitu vynaložených veřejných prostředků. Základní poslání rozvojové spolupráce - eliminace chudoby - je legislativně zakotveno v britském právním řádu. Ministerstvo pro mezinárodní rozvojovou spolupráci má v britské vládě významné postavení a vše nasvědčuje tomu, že při revizi vládních výdajů, kterou koaliční kabinet zveřejní v říjnu letošního roku, bude jediným resortem,

kterému objem rozpočtových prostředků v meziročním srovnání neklesne. Ministr Mitchell indikoval úmysl ještě více zefektivnit poskytovanou rozvojovou pomoc a zvýšit podíl podmíněné pomoci, tj. poskytnuté po splnění předem definovaného kritéria (cash-on-delivery basis). Vláda rovněž avizovala, že hodlá omezit počet zemí v nichž se angažuje, aby pomáhala především v teritoriích, kde je pomoc nejnutnější a zároveň schopnost UK poskytovat pomoc nejvyšší.

5. Finanční a daňový sektor

5.1. Státní rozpočet – příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let

Finanční rok	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
Příjmy (mld GBP)	547,7	496	548	589	592
Výdaje (mld GBP)	583,3	671	697	710	682
Saldo (mld GBP)	-35,6	-175	-149	-121	-90

Fiskální (rozpočtový rok) probíhá v UK od **1.4. do 31.3.** Bilance rozpočtu veřejného sektoru vykazuje nepřetržitý deficit od finančního roku 2002/03.

Rozpočet na finanční rok 2012/13 byl sestaven se schodkem 90 mld GBP.

Opatření k povzbuzení hospodářského vývoje

Nejvýznamnějším stimulačním opatřením je snížení hlavní sazby daně z příjmu právnických osob na 24 %. Tato daň bude navíc až do roku 2014 snižována každý rok o jeden procentní bod. V oblasti podnikání jsou dalšími opatřeními např. změna peněžního základu pro malé podniky (jedná se o úpravu paušálních výdajů – bude upřesněno v dubnu 2012), úprava daňové sazby ze zisků příjmů právnických osob z patentů a dalších obdobných forem duševního vlastnictví (sazba snížena na 10 %), zvýšení odpisů u technologií na úsporu spotřeby energie resp. vody (100% odpisy v prvním roce instalace těchto technologií), podpora nízko emisních vozů používaných při podnikatelské činnosti (100% odpisy v prvním roce zakoupení těchto automobilů), podpora investic do strojů a zařízení ve vládou specifikovaných průmyslových zónách, podpora výzkumu a vývoje atd.

Úsporná opatření

Výše některých sociálních dávek, které byly dosud pravidelně navyšovány, bude v období 2011–2014 zmrazena. Jedná se např. o dětské přídatky, které nyní činí týdně 20,3 £ na první dítě a 13,4 £ na každé další dítě. Příspěvek na bydlení, které poskytují místní radnice, bude nyní činit maximálně 250 £ týdně u jednopokojových bytů a u větších bytů bude moci dosáhnout maximálně 400 £/týden.

Deficit rozpočtu a vládní dluh

Zatímco s rozpočtovým deficitem by se měla britská ekonomika vyrovnat na úroveň maastrichtských kritérií do roku 2015, snížit vládní dluh na dříve striktně dodržovanou úroveň (40% HDP) potrvá mnohem déle (odhadem do roku 2030).

5.2. Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let)

V roce 2011 se dále zpomalil propad britské libry. Běžný účet platební bilance vykázal v roce 2011 deficit ve výši 29 mld GBP. Ve srovnání s rokem 2009 tak došlo k snížení deficitu. Na deficitu běžného účtu se podílí nejvíce obchod se zbožím a dále běžné převody. Deficit vylepšuje obchod se službami a bilance výnosů. Pokles kurzu GBP vůči světovým měnám zatím nepomohl dlouhodobě deficitní obchodní a platební bilanci vyrovnat v důsledku stále ekonomicky křehké situace u hlavních odběratelů britského zboží.

Finanční účet dlouhodobě vykazuje přebytek, tj. hodnota zahraničních investic v UK převyšuje hodnotu britských investic v zahraničí a to i přes výrazný pokles celkového objemu investic v letech 2008-2010.

	2007	2008	2009	2010	2011

Bilance běžného účtu	-59,8	-22	-23,9	-36,2	-29
Bilance kapitálového účtu	2,6	3,2	3,3	3,2	3,4
Bilance finančního účtu	24,8	25,8	30,3	24,7	15,3
Statistické diskrepance	6,8	-4,5	-9,7	8,3	n/a
Devizové rezervy*	17,1	18,5	21,6	24,7	47,3

Zdroj: Office for National Statistics, Treasury, v mld. liber

* devizové rezervy britské vlády tvoří cizí měny, zlato, rezervy u Mezinárodního měnového fondu, zvláštní práva čerpání (SDR - Special Drawing Rights) a ostatní rezervy (devizové swapy, zpětné repo transakce). SDR je umělá účetní jednotka používaná mezi Mezinárodním měnovým fondem a členskými státy. Devizové rezervy jsou od roku 1932 drženy na zvláštním účtu Ministerstva financí (The Exchange Equalisation Account) a spravuje je britská centrální banka Bank of England. Devizové rezervy se získávají nákupem cizích měn za britskou libru nebo devizovými půjčkami.

5.3. Zahraniční zadluženost, dluhová služba

UK je dlouhodobě kapitálově soběstačná země a vůči zahraničním subjektům není zadlužena. Existují pouze krátkodobé půjčky překlenovacího rázu. UK naopak patří ke světovým věřitelům a je členem Pařížského klubu věřitelů. Nemalé pohledávky má UK zejména vůči rozvojovým zemím.

Dlouhodobým cílem britské vlády je udržet čistý veřejný dluh pod hranicí 40% HDP. Ke konci 2011 nicméně dosáhl čistý dluh veřejného sektoru 62,8% HDP (977,1 mld. GBP). Více než 200 mld. GBP z čistého veřejného dluhu činí intervence BoE tzv. **quantitative easing**. Britská vláda kryje své finanční potřeby především prodejem dluhopisů s dlouhodobou splatností (**gilts**) až 50 let (na jaře 2012 ministr Osborne ohlásil prodej dluhopisů až se 100 letou splatností). Druhým nejdůležitějším nástrojem jsou dluhopisy s krátkodobou splatností (**treasury bills**), většinou 1 nebo 3 měsíce. Třetím nástrojem k řešení vládního dluhu jsou produkty National Savings & Investments (NSI).

NSI je agentura Ministerstva financí, která prodejem svých produktů získává peníze od lidí na krytí vládního dluhu. Investice do produktů NSI jsou 100 % zajištěné Ministerstvem financí. Některé produkty nabízejí dokonce nezdaněný výnos (tax free): např. individuální spořicí účty, spořicí certifikáty s pevným úrokem, spořicí certifikáty indexované. K produktům NSI se zdaněným výnosem patří prémiové dluhopisy, dětské bonusové dluhopisy, důchodové dluhopisy, kapitálové dluhopisy, garantované důchodové dluhopisy pro penzisty, spořicí dluhopisy s pevným úrokem, investiční účty, apod.

5.4. Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)

Bankovníctví vytváří 3,5 % HDP, zaměstnává 470.000 lidí a má třetí největší depozita na světě po USA a Japonsku. Centrální banka Bank of England (BoE) je po švédské Riksbank druhou nejstarší dosud činnou emisní bankou. BoE byla založena v roce **1694** jako soukromá společnost a zestátněna v roce 1946. Krátce po nástupu labouristů k moci v květnu 1997 získala nezávislost v oblasti měnové politiky - stanovuje výši úrokových sazeb a ovlivňuje tak směnný kurs libry. V čele BoE stojí guvernér volený na 5 let. Od 1.7.2003 je to Mervyn King. V lednu 2008 schválila britská královna návrh premiéra a ministra financí na jmenování Mervyna Kinga guvernérem BoE na dalších 5 let. Za zmínku stojí i gesto odmítnutí nabídky cca. 30% navýšení platu v roce 2008, kterým guvernér projevil závazek BoE udržet inflaci v UK na úrovni 2%.

Bank of England (BoE):

- vede účty pro vládu, orgány místní správy, operuje s vládními cennými papíry
- vede účty bank, poskytuje jim úvěry
- nezávisle stanovuje úrokové sazby a určuje tak cenu mezibankovních půjček

- jediný emitent hotovostních peněz na území UK (skotské libry emitované The Royal Bank of Scotland zůstávají v oběhu z tradice a jsou vydávány pouze proti stažení příslušného objemu britských liber z oběhu)
- přispívá k udržení stability finančního systému jako celku.

Hlavní typy peněžních ústavů v UK:

- obchodní banky: univerzální banky poskytující širokou škálu finančních služeb jako běžné účty, vklady, úvěry (např. HSBC, RBS, Barclays, Lloyds TSB, Abbey);
- stavební spořitelny (building societies): poskytují podobné finanční služby jako obchodní banky. Podle zákona musí tvořit 75% jejich činnosti poskytování hypoték a úvěrů na vybavení domácnosti. V zemi působí cca 60 stavebních spořitelen (např. Nationwide, Britannia);
- zahraniční banky: v zemi působí 170 zahraničních bank ve formě pobočky či reprezentační kanceláře (např. Banca Commerciale Romana);
- investment trusts: investiční společnosti, finanční zdroje získávají prodejem vlastních akcií nebo půjčkami od jiných finančních subjektů. Investují většinou do firemních akcií. Akcie investičních trustů se obchodují na burze (např. Fidelity International);
- unit trusts: obdoba investičních trustů. Finanční zdroje získávají prodejem svých podílů (units). Unit trusty nesmí na rozdíl od investičních společností získávat finanční zdroje půjčkami od jiných finančních subjektů.

Regulátorem britského finančního systému je **Financial Services Authority (FSA)**. Dohled nad britskými bankami provádí tzv. **tripartita** - FSA, Bank of England a ministr financí. Zahraniční banky ze zemí Evropského hospodářského prostoru (EHP) potřebují na základě směrnice EU k působení v UK pouze souhlas od domovského regulačního úřadu. Všechny vklady u britských bank jsou od 1.1.2011 ze zákona pojištěny do výše **£ 85.000,-** (ekvivalent € 100.000) na fyzickou/právní osobu. Do 31.12.2010 byly vklady pojištěny do **£ 50.000,-**.

Největší britskou bankou podle tržní hodnoty je **HSBC**. K velké britské bankovní čtyřce dále patří **Barclays, Royal Bank of Scotland (RBS)** a **Lloyds TSB**. Zatímco první dvě jmenované instituce proplyly finanční krizí bez státní pomoci (HSBC získala prostředky primárním úpisem akcií a Barclays přitáhla investory z Blízkého východu), záchrana RBS a Lloyds TSB před insolvencí stála britského daňového poplatníka přes jeden bilion GBP. V roce 2008 byly hospodářské výsledky všech britských bank ovlivněny finanční krizí - např. HSBC musela odepsat investice za 8,7 mld. GBP. Zatímco HSBC a Barclays se v roce 2009 vrátily k ziskovému hospodaření, znárodněné RBS a Lloyds TSB prohloubily ztrátu i díky meziročnímu nárůstu špatných úvěrů o téměř 70%. Moody's Investors Service a Standard & Poor's odhadují, že britský bankovní sektor musel od začátku krize v roce 2007 do konce roku 2010 odepsat cca. 150 miliard GBP špatných investic a úvěrů.

Pojišťovnictví vytváří 2,5% HDP. Britský pojišťovací sektor je největší v Evropě a 3. největší na světě po USA a Japonsku. Na UK připadá téměř desetina světových příjmů z pojistného. V pojišťovnictví působí přes 1.000 firem. Převážná většina pojišťoven nabízí všeobecné pojištění (auta, domácnosti, komerční pojištění), zhruba pětina z nich dlouhodobé pojištění (životní a penzijní pojištění) a stovka firem oba druhy pojištění. Britský pojišťovací trh je velmi konkurenční. Pojištění jako forma spoření je v zemi velmi populární a dlouhodobé výdaje na pojištění v přepočtu na hlavu jsou po Švýcarsku druhé nejvyšší na světě.

Separátní část britského pojišťovacího trhu představuje Londýn, který je největším světovým trhem pro mezinárodní pojištění a zajištění (námořní a letecká doprava). Londýn je také jediným místem na světě, kde působí všech 20 největších světových pojišťoven a zajišťoven. Nejznámější britskou pojišťovnou je více než 300 let stará instituce Lloyd's, která se zabývá především pojištěním námořní dopravy a zajištěním. K největším pojišťovnám podle výše pojistného patří Norwich Union (Aviva), Prudential, Old Mutual, Legal & General, The Royal Bank of Scotland. Pojišťovny jsou největšími domácími vlastníky akcií britských firem.

5.5. Daňový systém

Níže uvedené daňové sazby platí pro Velkou Británii (tj. Anglie, Wales a Skotsko). V Severním Irsku existují některé výjimky, zejména u obecních daní. V souvislosti s nově vyhlášeným rozpočtem na finanční rok 2011/2012 byla ohlášená celá řada změn v daňových parametrech. Nejvýznamnější z nich je snížení hlavní sazby daně ze zisku právnických osob na 24%.

Spojené království Velké Británie a Severního Irska (UK) je zemí s relativně nízkou mírou zdanění ve srovnání s průměrem EU. Mezi největší výhody systému patří různé daňové úlevy a nízké odvody zaměstnavatele na sociální a zdravotní pojištění.

Osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ) a partneři ve firmě musí podat daňové přiznání za uplynulý finanční rok (1.4.-31.3.) nejpozději do 30.9. (papírově) nebo do 31.1. (elektronicky). Nedodržení termínu se trestá pokutou ve výši 100 GBP.

Daně a odvody na sociální a zdravotní pojištění vybírá vládní úřad HM Revenue & Customs (HMRC).

Daňový základ

Firmy registrované v UK a občané s trvalým pobytem v UK (tax domiciled residents) zde zdaňují celosvětové zisky a příjmy. Firmy registrované mimo území UK a občané s trvalým pobytem mimo území UK (non-domiciled residents) zde platí pouze daň ze zisku a příjmu vzniklém na území UK. Zahraniční příjem britských daňových rezidentů je plně zdanitelný v místě vzniku a daň zaplacená v zahraničí se odečítá od daňového základu v UK. Toto umožňují smlouvy o zamezení dvojího zdanění, které UK uzavřela s téměř 100 zemí.

Některé firmy v UK však mohou být řízeny a spravovány ze zahraničí, i když tu nemají žádnou přítomnost ani činnost. Tyto firmy mohou být posuzovány jako rezidentní mimo území UK, a to kvůli příslušné smlouvě o zamezení dvojího zdanění. Firmy registrované mimo UK zde mohou být považovány za rezidentní, pokud jsou z UK řízeny. Takový statut by však vyžadoval větší přítomnost v UK než jen ve formě pobočky, která zdaňuje pouze zisky vzniklé na území UK.

Hlavní druhy daní:

INCOME TAX (daň z příjmu)

Sazba daně	Roční příjem
10%	0 - 2 710 GBP
20%	2 711 - 34 370 GBP
40%	34 371 - 150 000 GBP

Pozn.: Roční příjem nad **150.000 GBP** a bonusy nad **50.000 GBP** se od roku 2012 daní sazbou 45%. Podrobný výklad na www.hmrc.gov.uk/rates/it.htm.

Roční daňová úleva (personal allowance) pro každého poplatníka do 65 let věku je **8 105 GBP** (bez ohledu na příjem), pro osoby ve věku 65-74 let je **10 500 GBP** (pro příjem do 24 000 GBP) a pro osoby starší 75 let je **10 660 GBP** (pro příjem do 24 000 GBP). Sleva z daně pro manžele je min. **2 960 GBP** až max. **7 295 GBP** (uplatňuje se u osob narozených po 6.9.1935) v závislosti na věku a příjmech.

TAX ON DIVIDENDS (daň z dividend)

Příjem do 35.000 GBP se zdaňuje sazbou 10%, příjem do 150.000 GBP sazbou 32,5% a příjem nad 150.000 GBP sazbou 42,5% (40% u zahraničních dividend).

Podrobný výklad na www.direct.gov.uk/en/MoneyTaxAndBenefits/Taxes/TaxOnSavingsAndInvestments

CAPITAL GAINS TAX (daň z kapitálových výnosů)

V daňovém roce 2011/2012 je daňová úleva (annual exemption) **10.600 GBP**. Zisk nad tuto hranici je zdaněn jednotnou sazbou ve výši **18%**, je nicméně možné uplatnit případnou akumulovanou ztrátu z minulých let. Daňovou úlevu (entrepreneurs relief) mají jednotlivci, kteří prodají svou firmu a dále vlastníci alespoň 5% podílu ve firmě, kteří jej prodají a v takové firmě pracují. Tito lidé zaplatí daň ve

výši 10% z celoživotního zisku do 1 mil. GBP. Od placení CGT jsou osvobozeny investice do individuálních spořicíh účtů (ISA allowances) do 7.200 GB ročně, přičemž investice do peněžních produktů ISA činí maximálně 3.600 GBP (cash element) a zbytek tvoří investice do cenných papírů.

Více o problematice danění zisků z prodeje cenných papírů na www.hmrc.gov.uk/cgt/shares

TAX ON OVERSEAS INCOME (zdanění zahraničních příjmů)

Osoby trvale žijící v UK daní zde i své zahraniční příjmy. Osoby žijící v UK déle než 7 let, ale nemající zde trvalé bydliště (non-domiciled residents) platí daň ze zahraničních příjmů převedených do UK. Existuje-li mezi UK a zemí ze které příjmy pochází dohoda o zabránění dvojího zdanění, lze uplatnit zápočet daní zaplacenou v zahraničí. Nechtějí-li osoby s trvalým bydlištěm v zahraničí ale dlouhodobě žijící v UK zdanit zde své zahraniční příjmy, musí uhradit roční paušální poplatek 30.000 GBP. Uvedené se nevztahuje na osoby do 18 let a osoby s příjmy do 2.000 GBP. Povinnost podat přiznání daní z příjmu se vztahuje na všechny osoby, které v jednotlivém roce pobývali v UK 183 dní a více. Daňové přiznání podává rovněž osoba, která strávila v UK ve čtyřech po sobě následujících letech v průměru 91 dní avíce.

Podrobný výklad na www.direct.gov.uk/en/MoneyTaxAndBenefits/Taxes/LeavingOrComingIntoTheUK

CORPORATION TAX (daň ze zisku právnických osob)

Sazba daně	Roční zisk
20%	do 300.000 GBP
24%	nad 1.500.000 GBP

Daň je splatná 9 měsíců a 1 den po konci účetního roku. Většinu firem v UK končí účetní rok 31.3. Malé firmy (zisk do 1,5 mil. GBP) proto platí corporation tax dne **1.1.** Velké firmy (zisk nad 1,5 mil. GBP) musí tuto daň platit dříve, a to ve čtvrtletních splátkách. Společnosti se ziskem mezi 300 tisíci GBP a 1,5 mil. GBP mají sazbu daně nastavenou dle výpočtu viz www.hmrc.gov.uk/rates/corp.htm Firmy těžící ropu a zemní plyn ze Severního moře platí od roku 2005 daň ze zisku **50%**. Investiční společnosti platí daň ze zisku 20%. Podrobný výklad na www.hmrc.gov.uk/ct

NATIONAL INSURANCE (odvody na sociální a zdravotní pojištění)

- Zaměstnanec (class 1) odvádí **12%**, pokud je jeho mzda **139-817 GBP** týdně. Do výdělku 138 GBP týdně se neplatí žádné odvody na pojištění. Kdo vydělává více než 817 GBP týdně, platí navíc **2%** ze mzdy nad tuto hranici.

- Zaměstnavatel (class 1) odvádí **13,8%** z hrubé mzdy zaměstnance, pokud je vyšší než **139 GBP** týdně.

- OSVČ - osoba samostatně výdělečně činná (class 2) s ročním ziskem do **5.715 GBP**, odvádí na pojištění **2,50 GBP** týdně. Pokud roční zisk OSVČ nepřekročí 5 315 GBP, může požádat o vydání certifikátu o nízkém příjmu, který opravňuje neodvádět žádný příspěvek na pojištění. OSVČ do 16 let, v důchodovém věku, na mateřské, resp. neschopné vykonávat výdělečnou činnost neodvádí žádné příspěvky na pojištění.

- OSVČ - osoba samostatně výdělečně činná (class 4) s ročním ziskem **7 225 - 42 475 GBP** odvádí kromě **2,50 GBP** týdně ještě **9%** ze zisku, resp. **2%** navíc ze zisku nad 42 475 GBP. OSVČ do 16 let a v důchodovém věku neodvádí žádné příspěvky na pojištění.

Podrobná tabulka sazeb odvodů na sociální a zdravotní pojištění na www.hmrc.gov.uk/rates/nic.htm

INHERITANCE TAX (dědická daň), GIFT TAX (darovací daň)

Dědické dani nepodléhá majetek v hodnotě do **325.000 GBP**. Majetek v hodnotě nad tuto hranici se daní jednotnou sazbou **40%**. Výše darovací daně závisí na délce života dárce od okamžiku po darování majetku. Pokud dárce žije alespoň 7 let, darovací daň se neplatí. V opačném případě se daň vypočte podle tabulky progresivních sazeb. Darovací daň se neplatí z darů v rámci manželství s trvalým bydlištěm v UK z darů registrovaným charitativním organizacím. Každý rok lze bez povinnosti platit daň darovat jedné osobě až 3.000 GBP najednou anebo po částech. Každý rok lze rovněž darovat částky do 250 GBP libovolnému počtu lidí bez povinnosti uvádět tyto dary v daňovém přiznání.

Podrobný výklad na www.hmrc.gov.uk/inheritancetax

VALUE ADDED TAX (daň z přidané hodnoty)

V UK existují 3 sazby VAT: 0, 5, 20%. VAT podléhá většina obchodních transakcí na území UK a Isle of Man. VAT podléhá rovněž dovoz zboží a některých služeb ze zahraničí. Hranice pro povinnou registraci a plátce VAT je obrát vyšší než 67.000 GBP za uplynulých 12 měsíců či kratší dobu.

Podrobný výklad na www.hmrc.gov.uk/vat

20 % (standard rate)

- většina zboží a služeb

5 % (reduced rate)

- elektřina, plyn a jiné palivo pro domácnosti a charitativní organizace
- dámské hygienické potřeby
- dětské autosedačky
- stavební bytové rekonstrukce
- výrobky umožňující přestat kouřit

0% (zero-rate)

- většina potravin (výjimky tvoří např. alkohol, zmrzlina, čokoláda, potrava pro domácí zvířata)
- voda pro domácnosti
- semena a jiné prostředky pro rozmnožování rostlin pro výrobu potravin
- živá zvířata určená pro lidskou potravu
- knihy, noviny, časopisy, mapy
- dětská obuv a oblečení
- léky na recept
- lékařské a chirurgické přístroje, pokud pomáhají postiženým
- magnetické pásky, přehrávače, radiopřijímače pro slepce
- nová bytová výstavba
- zboží pro charitativní organizace, jež je darováno za účelem dalšího prodeje
- odvoz a zpracování odpadů
- doprava osob (u lodí a letadel alespoň 12 lidí)
- doprava osob a zboží do/z Velké Británie
- určité typy karavanů a hausbótů
- obuv a přilby pro průmyslové užití
- motocyklové a cyklistické přilby
- vydání bankovek
- pojištění, prodej, leasing a pronájem půdy a budov (neplatí pro garáže, parkovací místa, hotelové ubytování)
- peněžní půjčky, loterie, sázkařské a hrací aktivity
- některé vzdělávací a školící činnosti
- členské příspěvky u některých organizací
- export zboží a služeb
- zlato a bankovky.

EXCISE DUTY (spotřební daň)

Dani podléhají pohonné hmoty, tabákové výrobky, alkoholické nápoje a dopravní prostředky.

Pohonné hmoty	Daň
benzín, nafta	58,95 pencí/litr
bionafta, bioethanol	58,95 pencí/litr
LPG (zkapalněný plyn)	33,04 pencí/kg
zemní plyn	26,15 pencí/kg
LTO (lehký topný olej)	10,88 pencí/litr

Detailní [přehled spotřební daně na pohonné hmoty](#)

Spotřební daň na pohonné hmoty, plyn, uhlí a elektřinu upravuje na jednotném trhu EU [Směrnice 2003/96/ES](#).

Tabákové výrobky	Daň
cigarety (balíček 20)	24% z MOC + 0,11431 GBP za cigaretu
doutníky	173,13 GBP/kg
ručně balený tabák	124,45 GBP/kg

ostatní tabákové výrobky a žvýkáci tabák	76,12 GBP/kg
--	--------------

Spotřební daň na tabák a tabákové výrobky upravují na jednotném trhu EU [Směrnice 95/59/ES](#), [Směrnice 92/79/EHS](#) a [Směrnice 92/80/EHS](#)

Alkoholické nápoje	Daň
lihoviny (za každé procento podílu alkoholu)	0,2264 GBP/litr
pivo (za každé procento podílu alkoholu)	0,1647 GBP/litr
víno (obsah alkoholu 1,2-4 %)	0,6594 GBP/litr
víno (obsah alkoholu 4-5,5 %)	0,9068 GBP/litr
víno (obsah alkoholu 5,5-15 %)	2,0982 GBP/litr
víno (obsah alkoholu 15-22 %)	2,8533 GBP/litr
šumivé víno (obsah alkoholu 5,5-8,5 %)	2,1402 GBP/litr
šumivé víno (obsah alkoholu 8,5-15%)	2,7413 GBP/litr

Spotřební daň na alkoholické nápoje upravuje na jednotném trhu EU [Směrnice 92/83/EHS](#)

ROAD TAX (silniční daň)

Osobní auta

Skupina	Emise CO2 (g/km)	Roční daň - pohon benzín, nafta	Roční daň - alternativní pohon
A	0-100	0	0
B, C	101-120	35 GBP	15 GBP
D, E	121-140	120 GBP	100 GBP
F	141-150	125 GBP	105 GBP
G	151-165	145 GBP	125 GBP
H, I	166-185	175 GBP	150 GBP
J, K	186-225	215 GBP	200 GBP
L	226-255	405 GBP	390 GBP
G	256+	405 GBP	390 GBP

Lehká užitková vozidla, motocykly a autobusy

Lehká užitková vozidla	Motocykly		Autobusy				
	Hmotnost	Roční daň	Objem motoru	Roční daň	Počet sedadel	Roční daň	Roční daň - nízké emise
do 3,5 t	180 GBP		do 150 cm3	15 GBP	10-17	165 GBP	165 GBP
			151-400 cm3	33 GBP	18-36	220 GBP	165 GBP
			401-600 cm3	48 GBP	37-61	330 GBP	165 GBP
			601+ cm3	66 GBP	62+	500 GBP	165 GBP

Nákladní vozidla

Hmotnost	2 nápravy	3 nápravy	4 a více náprav
do 7.500 kg	165 GBP	165 GBP	165 GBP
do 15.000 kg	200 GBP	200 GBP	200 GBP
do 21.000 kg	650 GBP	200 GBP	200 GBP
do 23.000 kg	650 GBP	450 GBP	200 GBP
do 25.000 kg	650 GBP	650 GBP	450 GBP
do 27.000 kg	650 GBP	650 GBP	650 GBP

do 44.000 kg	650 GBP	650 GBP	1200 GBP
--------------	---------	---------	----------

[Detailní přehled silniční daně dle kategorie a emisních norem](#)

Další druhy daní:

STAMP DUTY LAND TAX (daň z koupě nemovitosti)

Plátcem daně je kupující. Výše daně závisí na ceně kupované nemovitosti (pozemek, dům). Od daně jsou osvobozeny převody nemovitostí pro charitativní organizace. Při nákupu nemovitosti do 125.000 GBP se neplatí žádná daň, při nákupu nemovitosti do 250.000 GBP je daňová sazba **1%**, do 500.000 GBP **3%** a nad 500.000 GBP **4%**. Stamp duty se platí také při prodeji akcií a vlastnických podílů (shares) a činí **0,5%**. Podrobný výklad na www.hmrc.gov.uk/sdlr

AIR PASSENGER DUTY (daň z civilní letecké dopravy)

Všechny lety v rámci zemí EU podléhají dani ve výši 10 GBP za každého pasažéra v ekonomické třídě a 20 GBP v business třídě. Lety mimo země EU podléhají dani 40 GBP za pasažéra v ekonomické třídě a 80 GBP v business třídě. Nákladní letadla a osobní letadla (private jets) neplatí žádnou daň.

CLIMATE CHANGE LEVY (daň z klimatické změny)

Patří mezi ekologické daně. Vybírá se od 1.4.2001 na níže uvedené komodity.

komodita	daň
elektřina	0,00470 GBP/kwh
plyn	0,00164 GBP/kWh
LPG	0,01050 GBP/kg
uhlí	0,01281 GBP/kg

LANDFILL TAX (daň z uložení odpadu na skládku)

Patří mezi ekologické daně. Standardní sazba daně je **64 GBP/tuna**, nižší sazba (pro neaktivní odpad) je **2,50 GBP/tuna**

AGGREGATES LEVY (daň z těžby kamene, písku a šterku)

Patří mezi ekologické daně. Současná sazba daně je **2,10 GBP/tuna**.

COUNCIL TAX (obecní daň)

Jedná se o daň z rezidenčních nemovitostí, kterou vybírají místní (obecní) úřady. Daň se vypočítává z hodnoty nemovitosti v dubnu 1991. Podle hodnoty je nemovitost zařazena do odpovídajícího daňového pásma (A-H). Ocenění nemovitostí a rozpětí jednotlivých daňových pásem se liší v Anglii, Skotsku, Walesu i Severním Irsku. Sníženou sazbu obecní daně platí některé skupiny občanů (např. invalidé, samostatně žijící osoby). Majitelé druhé a další nemovitosti z ní platí obecní daň se slevou 10-50 %, pokud v ní nikdo nebydlí. Existují také určité možnosti pro krátkodobé a dlouhodobé neplacení daně.

BUSINESS RATES (daň z podnikání)

Daň odvádí většina vlastníků nemovitostí určených k podnikání. Základem pro výpočet daně je zdanitelná hodnota nemovitosti. Tuto hodnotu stanovuje každých 5 let státní úřad pro oceňování - The Valuation Office Agency. Poslední přehodnocení nemovitostí proběhlo v dubnu 2010. Zdanitelná hodnota odpovídá profesionálnímu odhadu výše ročního pronájmu příslušné nemovitosti na volném trhu. Daň z podnikání se rovná součinu zdanitelné hodnoty a multiplikátoru (číslo), který každoročně stanovuje britská vláda. Existují různé daňové úlevy (např. nevyužitá nemovitosti, charitativní organizace, neziskové organizace náboženského a vzdělávacího charakteru, podniky na venkově).

6. Zahraniční obchod země

Pro Spojené království, ostrovní zemi, je příznačné, že zahraniční obchod je rozhodujícím činitelem pro fungování ekonomiky. Obchodní bilance za rok 2011 potvrzuje dlouhodobý trend, obchod se zbožím je již mnoho let ve schodku a obchod se službami je naopak dlouhodobě v přebytku.

6.1. Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo – tabulka

Rok	2007	2008	2009	2010	2011
Vývoz zboží a služeb (mln. GBP)	371 503	421 771	387 039	402 577	487 309
Dovoz zboží a služeb (mln. GBP)	416 450	460 738	420 374	426 467	515 134
Saldo (mln. GBP)	-44 947	-38 967	-33 335	-23 890	-27 825
Vývoz zboží (mln. GBP)	220 858	251 372	227 670	239 647	299 097
Dovoz zboží (mln. GBP)	310 612	344 818	309 460	312 860	398 775
Saldo (mln. GBP)	-89 754	-93 446	-81 790	-73 213	-99 678
Vývoz služeb (mln. GBP)	150 645	170 399	159 369	162 930	188 212
Dovoz služeb (mln. GBP)	105 838	115 920	110 914	113 607	116 359
Saldo (mln. GBP)	44 807	54 479	48 455	49 323	71 853

Zdroj: Office for National Statistics, údaje v miliónech liber

Obchodní bilance v roce 2011 vykazovala deficit **27,8 mld. GBP**. Vývoz zboží a služeb dosáhl hodnoty **487,3 mld. GBP** a meziročně vzrostl o **20%**. Dovoz zboží a služeb dosáhl hodnoty **515,1 mld. GBP** a meziročně vzrostl o **21%**.

6.2. Teritoriální struktura – postavení v (k) EU

Hlavním **obchodním partnerem UK** v roce 2011 byly země EU, na něž připadá přibližně polovina exportu a importu britského zboží. Zhruba 2/3 britského exportu směřují do zemí eurozóny a USA. K největším obchodním partnerům patřily USA, Německo, Nizozemí, Francie, Irsko a Belgie. Pokud jde o naši zemi, v pořadí dovozu do UK, je ČR dle britských statistik v roce 2011 na 22. místě. Co se týká vývozních teritorií, jsme pro UK 28. nejdůležitějším trhem.

Britské exportní trhy

Země	2011 (£m)	2010 (£m)	Meziroční změna
USA	31,712	30,894	2,7%
Německo	27,539	23,502	17,2%
Francie	18,905	16,542	14,3%
Nizozemí	18,823	17,189	9,5%

Irsko	14,063	13,307	5,7%
Belgie	12,949	10,835	19,5%
Itálie	8,287	7,193	15,2%
Španělsko	7,946	8,065	-1,5%
Čína	7,055	5,839	20,8%
Švédsko	5,103	4,504	13,3%
Indie	4,597	3,172	44,9%
Švýcarsko	4,4	4,063	8,3%
Kanada	4,126	3,445	19,8%
Hong Kong	4,12	3,464	18,9%
Rusko	3,853	2,692	43,1%
Arabské emiráty	3,844	3,101	23,9%
Japonsko	3,667	3,443	6,5%
Polsko	3,655	2,999	21,9%
Austrálie	3,38	2,609	29,5%
Turecko	3,115	2,452	27,1%
Singapur	2,929	2,704	8,3%
Jižní Afrika	2,836	2,201	28,9%
Norsko	2,732	2,39	14,3%
Saubská arábie	2,554	2,44	4,7%
Dánsko	2,477	2,242	10,5%

Britské importní trhy

Země	2011 (£m)	2010 (£m)	Meziroční změna
------	-----------	-----------	-----------------

Německo	41,107	37,812	8,8%
USA	25,076	25,574	-2,0%
Čína	24,828	23,172	7,1%
Nizozemí	23,019	21,39	7,6%
Norsko	20,014	15,359	30,3%
Francie	19,138	18,133	5,5%
Belgie	15,729	14,054	11,9%
Itálie	11,629	11,72	-0,8%
Irsko	10,436	10,421	0,1%
Španělsko	9,094	8,35	8,9%
Japonsko	6,998	6,22	12,5%
Švýcarsko	6,525	7,018	-7,0%
Rusko	6,326	4,29	47,5%
Švédsko	6,289	5,282	19,1%
Hong Kong	6,119	6,141	-0,4%
Polsko	5,843	4,957	17,9%
Kanada	5,208	5,483	-5,0%
Dánsko	5,017	3,306	51,8%
Indie	4,954	4,56	8,7%
Turecko	4,498	4,141	8,6%
Katar	4,185	1,756	138,3%
Česká republika	3,51	3,279	7,1%
Singapur	3,194	3,205	-0,3%

Tajwan	2,831	2,387	18,6%
Maďarsko	2,516	2,593	-2,9%

6.3. Komoditní struktura

EXPORT

Produkty	2011 (£m)
Jaderné reaktory, kotle, stroje a mechanická zařízení	34,852
Minerální paliva, minerální oleje, živičné látky, minerální vosky	33,462
Vozidla jiná než kolejová a příslušenství	23,507
Elektrické stroje, přístroje pro záznam a reprodukci televizního obrazu a zvuku	17,258
Farmaceutické výrobky	16,931
Perly, drahokamy nebo polodrahokamy, drahé kovy, kovy, bižuterie	12,303
Optické, fotografické, kinematografické, lékařské nástroje a přístroje	9,123
Organické chemikálie	9,020
Letadla a jejich části	8,027
Plasty a výrobky z plastů	6,710
Železo a ocel	5,959
Nápoje a lihoviny	5,553
Různé chemické výrobky	3,995
Výrobky ze železa nebo oceli	3,259
Silice a pryskyřice, kosmetické přípravky	2,926
Umělecké díla a starožitnosti	2,747

Anorganické chemikálie: organické nebo anorganické sloučeniny drahých kovů	2,511
Knihy, noviny, obrazy a jiné výrobky polygrafického průmyslu	2,193
Další produkty	2,182
Kaučuk a výrobky z něj	2,173

IMPORT

Produkty	2011 (£m)
Minerální paliva, minerální oleje, živičné látky, minerální vosky	46,560
Jaderné reaktory, kotle, stroje a mechanická zařízení; jejich části a součásti	38,563
Vozidla jiná než kolejová skladem a části, součásti a příslušenství	32,246
Elektrické stroje; přístroje pro záznam a reprodukci televizního obrazu a zvuku	29,533
farmaceutické výrobky	13,100
Perly, drahokamy nebo polodrahokamy, drahé kovy, bižuterie, mince	12,943
Plasty a výrobky z plastů	9,792
Organické chemikálie	8,659
Optické, fotografické, kinematografické, lékařské nástroje a přístroje	8,359
Oděvy a oděvní doplňky jiné než pletené nebo háčkované	6,606
Papír a lepenka, výrobky z papíroviny, papíru nebo lepenky	5,283
Letadla a jeho části	4,811
Nábytek, lůžkoviny, svítidla a osvětlovací zařízení	4,741

Výrobky ze železa nebo oceli	4,634
Železo a ocel	4,454
Nápoje, lihoviny a ocet	4,096
Umělecké díla, sběratelské kousky a starožitnosti	3,773
Kaučuk a výrobky z něj	3,427
Maso	3,262

Zdroj: Office for National Statistics

6.4. Dovošní podmínky a dokumenty (po vstupu do EU), celní systém, kontrola vývozu

Jako členská země EU je UK součástí jednotného celního území EU, kde platí společný celní sazebník (Taric), jednotná klasifikace zboží (osmimístné kódy), atd. Obchod mezi členskými zeměmi EU je **intrakomunitární obchod**. Ten nepodléhá celnímu dohledu a mezi členskými státy nejsou celní hranice. Ve vzájemném obchodu se neuplatňují žádná cla ani množstevní omezení. Dovožce však platí DPH a u vybraných položek (alkohol, cigarety, pohonné hmoty, aj.) spotřební daň. Vývozci a dovozci mají povinnost vyplňovat statistické formuláře pro sledování intrakomunitárního obchodu (Intrastat).

Zpravodajskou jednotkou pro Intrastat jsou osoby a firmy registrované jako plátcí DPH. Měsíční souhrnné údaje se podávají zvlášť pro odeslání a pro přijetí zboží (formuláře jsou barevně odlišeny). Výkazy s údaji se předávají celnímu úřadu (podle sídla firmy) 1x měsíčně, nejpozději do 10. pracovního dne následujícího měsíce po sledovaném období (hlášení podávána písemně na tiskopisech) a do 12. pracovního dne (hlášení zasílána elektronicky). Do údajů o přijetí a odeslání zboží se uvádí také druh dopravy a dodací podmínky podle Incoterms. Intrastat eviduje pouze odeslání a přijetí zboží, nikoliv tranzit.

Obchod mezi členskými státy EU a třetími zeměmi je **zahraniční obchod EU**. Pro sledování pohybu zboží se třetími zeměmi se také vytváří statistické přehledy (Extrastat). Údaje pro Extrastat se uvádí v Jednotné celní deklaraci (JCD) a zasílají statistickému úřadu EU (Eurostat). JCD je základní dokument v celním řízení při vývozu i dovozu. Vyplněný, orazítovaný a podepsaný formulář se předkládá celnímu úřadu společně s fakturou (musí vzájemně souhlasit údaje včetně cen, dodacích podmínek, země určení, atd.) a eventuelně dalšími doklady (přepravní dokumenty, licence, certifikáty, pojištění, atd.).

Pro všechny druhy obchodu musí deklarant prokázat původ zboží průvodním osvědčením EUR.1 nebo certifikátem o původu zboží. EU používá 2 druhy pravidel původu - nepreferenční a preferenční. Nepreferenční pravidla původu jsou obsažena v Celním kodexu ES a prováděcím nařízení EK. Preferenční pravidla původu jsou mnohem přísnější a jsou uvedena v protokolech k jednotlivým preferenčním obchodním dohodám EU.

Import zboží z třetích zemí do UK (resp. EU) je v zásadě volný, přičemž se na zboží vztahuje celní sazebník EU. Většina cel se vypočítává jako procento z hodnoty dováženého zboží (ad valorem). U některého zboží se vypočítává specifické clo (tj. podle množství nebo hmotnosti záсылky). K importu některých výrobků ze třetích zemí do UK (resp. EU) jsou nutné dovošní licence (ocel, textil, zemědělské komodity a výrobky, zbraně a vojenský materiál).

Od placení cla i DPH je osvobozen dočasný dovoz zboží z třetích zemí do UK (resp. EU). Tato úleva platí např. pro kontejnery, palety a obaly, zboží na veletrh, obchodní vzorky. Celní úřad může dovozce požádat o složení finanční zálohy, která je následně dovozci vrácena po reexportu zboží mimo území EU. Zjednodušení celní procedury v tomto případě umožňuje použití dokumentu ATA Karnet, který

u dočasného dovozu či vývozu zboží nahrazuje klasické celní dokumenty. V UK vystavují ATA Karnet obchodní komory.

Od placení cla je osvobozeno i zboží dovážené do UK (resp. EU) za účelem zpracování a následného reexportu mimo EU (aktivní zušlechťovací styk). Podobná úleva platí i pro vývoz zboží z EU ke zpracování do zemí mimo EU a následnému reimportu (pasivní zušlechťovací styk).

Při proclení zboží se nevyžaduje zpracování celní deklarace agentem speciálně schváleným celním úřadem. Celní deklaraci může vyplnit každý, kdo má k dispozici potřebné údaje a má pověření majitele zboží. Stejně tak může kdokoli zaplatit dovozní clo, celní poplatky a daně. Většinu celních deklarací vyhotovují speditéři a přepravní firmy. Velké firmy mají většinou samostatná oddělení, která jednájí přímo s celním úřadem.

V určitých případech může dojít k zamezení (odmítnutí) dovozu. Zboží není např. v souladu s předloženými dokumenty, je poškozené, nesplňuje požadavky dané předpisy EU. Pro vývoz některého zboží mimo území EU je nutné mít vývozní licenci od příslušného britského ministerstva. Jedná se například o: zbraně a radioaktivní materiál, starožitnosti a umělecká díla, zvířata, ohrožené druhy živočichů a rostlin.

6.5. Ochrana domácího trhu

UK jako členský stát EU se řídí ve vztahu k nečlenským zemím společnou obchodní politikou EU. Za realizaci licenční politiky zodpovídají především následující britská ministerstva: Department for Business, Innovation and Skills (BIS), Department for Environment, Food and Rural Affairs (DEFRA) a Department for Culture Media and Sport (DCMS).

Dovozní licence u průmyslových výrobků vydává Export Control Organization. V současné době jsou nutné licence při dovozu z třetích zemí u některých textilních výrobků, obuvi, železa a oceli, palných zbraní a munice, jaderných materiálů a zboží kontrolovaného na mezinárodní bázi (např. dřevěné výrobky a surové diamanty z Libérie, protipěchotní miny). Licence při dovozu zemědělských produktů z mimounijních zemí vydává DEFRA. K ochraně britského trhu před těmito dovozy slouží zdravotní a bezpečnostní kontroly prověřující vliv dovážené komodity na veřejné zdraví, život zvířat a rostlin, životní prostředí, atd. Dovoz některého zboží do UK je úplně zakázán (drogy, útočné zbraně, padělký a pirátské kopie).

V UK se vyžadují také **vývozní licence** při exportu některého zboží do mimounijních zemí. Vývozní licence vydává několik úřadů v závislosti na druhu zboží:

- zbraně a radioaktivní materiál (Export Control Organization)
- starožitnosti a umělecká díla starší 50 let (The Museums, Libraries and Archives Council, součást DSMS)
- zvířata, ohrožené druhy živočichů a rostlin (DEFRA)

6.6. Zóny volného obchodu

Zóny volného obchodu jsou vymezené oblasti na území UK, které nejsou součástí celního prostoru EU. Zboží z mimounijních zemí, které se tu případně nachází, nepodléhá celnímu řízení a tudíž se na něj nevztahují dovozní cla EU. Pokud je však zboží uvedeno do volného oběhu v UK nebo použito/spotřebováno uvnitř zóny, dovozce musí zaplatit dovozní clo EU, britskou DPH, případně spotřební daň a poplatky.

V UK je v provozu 5 zón volného obchodu: letiště Prestwick a přístavy Liverpool, Southampton, Sheerness a Tilbury. V těchto zónách může být umístěno zboží mimounijní, britské i unijní. Zóny slouží především k uskladnění, manipulaci, popř. zpracování zboží určeného pro reexport. Přestože britské zóny volného obchodu nenabízejí žádné dodatečné tarifní výhody, existuje zde široká nabídka netarifních výhod:

- zjednodušené celní řízení
- cash flow výhody kvůli neplacení dovozního cla, dokud zboží není exportováno nebo vpuštěno do volného oběhu
- vysoká bezpečnost uskladněného zboží
- potenciál pro lepší marketing a prezentaci

- větší pružnost při určení cílové destinace pro zboží podléhající celním kvótám.

V UK jsou v provozu také **celní sklady**, které jsou určeny pro skladování zboží podléhajícího spotřební dani. Používají se pro skladování exportního, reexportovaného i importního zboží.

7. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR

7.1. Smluvní základna

Ekonomické vztahy mezi ČR a UK se realizují na základě následujících smluv:

- Smlouva o zamezení dvojímu zdanění u daně z příjmu a z kapitálových zisků (v platnosti od 20. 12. 1991)
- Dohoda o vzájemné podpoře a ochraně investic (v platnosti od 26. 10. 1992)
- Smlouva mezi členskými státy EU a ČR o přistoupení k EU (v platnosti od 1. 5. 2004)

7.2. Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let – tabulka

Rok	2007	2008	2009	2010	2011
Vývoz (mld. Kč)	123,3	118,6	105,6	122,6	129,6
Dovoz (mld. Kč)	63,6	57,8	43,4	48,4	50,5
Obrat (mld. Kč)	186,9	176,4	149,0	171,0	181,1
Bilance (mld. Kč)	59,7	60,8	62,2	74,2	79,1

Zdroj: Ministerstvo průmyslu a obchodu

UK je 3. nejefektivnější relací českého zahraničního obchodu (po Německu a Slovensku). Vysoký přebytek obchodní bilance České republiky s Velkou Británií pokrývá necelých 30% obchodního deficitu České republiky s Čínou. (Pozn.: Do roku 2001 byla obchodní bilance ČR s UK tradičně deficitní. Pozitivní saldo od roku 2001 setrvale roste.)

UK je 6. největším exportním trhem pro ČR (po Německu, Slovensku, Polsku, Francii a Rakousku) a 13. největším importním trhem. Podle velikosti obrátu vzájemného obchodu je UK na 10. místě. Na celkovém českém exportu se UK podílí 4,9% a na celkovém importu 2%.

ČR byla v r. 2011 pro UK 22. největším importním trhem (1,1% britského dovozu) a **228 největším exportním trhem** (0,6% britského vývozu). Vzájemný obchodní obrát ČR s UK se od roku 2000 více než zdvojnásobil.

7.3. Komoditní struktura českého vývozu/dovozu

30 nejvýznamnějších položek českého vývozu v roce 2011	Stat. hodnota CZK(tis.)	Změna (%)
Vozidla, motor pístový vznětový, 1500-2500cm ³	10 494 102	115,2
Zpracovatelské jednotky jiné než HS 8471.41 nebo 8471.49	9 789 832	79,5

Přijímače televizní s barevným displejem,obrazovkou	6 704 815	73,8
Vozidla,motor vratný píst.zážeh,1000-1500cm3	4 925 045	125,0
Vozidla,motor vratný píst.zážehový,do 1000cm3	4 025 832	84,0
Části strojů na automatické zpracování dat	3 623 723	94,4
Jednotky paměťové	3 537 765	91,6
Zařízení pro příjem,konverzi,vysílání,regeneraci hlasu,dat	3 337 966	134,0
Energie elektrická	3 264 735	110,9
Tříkolky,kolob.;kočárky pro panenky;panenky;hračky ost;modely;puzzle	2 986 291	136,0
Procesory a řídicí jednotky	2 410 777	133,6
Přístroje el.signal.svět,vizuál.pro voz.motor	2 408 979	149,1
Vozidla,motor vratný píst.zážeh,1500-3000cm3	2 303 574	150,8
Média optická pro záznam	2 091 500	105,7
Čerpadla hmot pohon,mazadel pro píst.motory	1 680 899	116,4
Části,součásti sedadel	1 598 993	70,9
Části karosérií,vč kabin traktorů,aut.os,nákl	1 456 233	119,3
Brzdy,servobrzdy;části,součásti	1 388 090	133,0
Pneumatiky nové pryžové pro vozidla os.motor.	1 386 403	101,8
Části,přísluř.ost.traktorů,aut.osob,náklad.	1 359 463	137,7

Zař.pro autom.zprac.dat přenosná,<10kg,obs.min.CPU +kláv+displej	1 255 488	95,3
Cukrovinky bez kakaa ost.(vč čokolády bílé)	1 071 515	103,7
Zásobníky ostatní z hliníku,do 300l	1 058 969	103,7
Rádia s přístrojem pro záznam,repod.zvuku,pro voz.mot,vnější zdroj	995 213	79,4
Části motorů pístových vznět.s vnitř.spalov.	984 203	105,6
Jednotky zařiz.pro autom.zprac.dat,ost.	886 604	96,4
Obuv ost.z mater.textil,podešev kaučuk,plast	863 717	217,2
Vozidla,motor pístový vznětový,do 1500cm ³	785 449	48,9
Části,souč.motorů proudových,pohonů turbovrt.	772 213	123,4
Trouby ap z oceli nerez,bezeš,kruh,za studena	722 923	230,4

Zdroj: ČSÚ - nomenklatura zboží HS6

30 Nejvýznamnějších položek českého dovozu v roce 2011	Stat. hodnota CZK(tis.)	Změna (%)
Energie elektrická	3 036 836	93,9
Části strojů na automatické zpracování dat	1 922 540	64,1
Léky ze smíšených,nesmíšených výr.ost,odměřené	1 627 939	87,1
Vozidla,motor pístový vznětový,1500-2500cm ³	780 403	126,0

Katalyzátory na nosiči s dr.kovem jako akt.lá	745 028	69,7
Vozidla,motor vratný píst.zážeh,1500-3000cm3	649 490	70,8
Výrobky ostatní z titanu	647 821	170,5
Prostředky povrch.aktivní organ.anionaktivní	610 173	103,6
Léky s kortikost.hormony,deriváty,analogy,odměřené	562 038	114,6
Kondenzátory el.pevné,keram.dielektr,vícevrst	548 396	107,2
Části,součas.vývěv,kompresorů,ventilátů ap	457 828	185,5
Ostatní výrobky pro čistící potřeby z niklu	436 320	147,4
Traktory ostatní	426 774	191,1
Výrobky z plastů ap materiálů ostatní	425 194	103,4
Části,souč,přísluš.strojů,přístrojů pro tisk,ost.	414 800	75,5
Ostatní hovězí usně - plný líc	411 784	121,1
Ost.odlévané výrobky z hliníku,napínáčky,skob	406 996	117,1
Přístroje telefonní pro celulární aj.bezdrátové sítě	396 723	118,9
Textilie z chemic.vláken o hmot.nad 150g/m2	384 735	132,2
Vývěvy	378 685	358,7
Textilie impregn,povrstvené ap polyurethanem	364 873	83,7
Procesory a řídicí jednotky	355 441	78,1

Přístroje automatické regulační, kontrolní ost	342 342	81,3
Obvody integrované elektronické, ost.	333 044	119,5
Kondenzátory el. pevné alumin. s elektrolytem	310 946	333,9
Paměti	297 600	74,6
Zařízení pro příjem, konverzi, vysílání, regeneraci hlasu, dat	290 021	87,9
Parfémy, toaletní vody	283 638	121,9
Desky, listy, fólie ap z polyurethanů, pórovité	279 485	182,5
Hry ost. na mince a j plateb. prostředky, ne automat. kuželky	268 355	52,7

Zdroj: ČSÚ - nomenklatura zboží HS6

7.4. Perspektivní položky českého exportu (velikost trhu, podíl domácí výroby a dovozu)

Mezi perspektivní položky českého exportu do UK patří zboží pro stavebníky, nábytek, potraviny, kovové výrobky, textil, papírenské zboží, elektronické součástky, bezpečnostní a signalizační zařízení, autodíly, zdravotnické výrobky.

Mezi perspektivní exportní odvětví patří **stavebnictví** (i v návaznosti na úpravu infrastruktury po letních olympijských hrách v Londýně v roce 2012), **energetika** (výroba elektřiny z obnovitelných zdrojů, nízkouhlíkové technologie a v budoucnosti i výstava nových jaderných elektráren), **potravinářství** (biopotraviny).

Možnosti pro zvýšení českého exportu do UK jsou následující:

- 1) outsourcing dodávek zboží a služeb od britských firem;
- 2) realizace offsetových projektů britsko-švédské společnosti Gripen International v souvislosti s pronájmem stíhaček JAS-39 Gripen Armády ČR do roku 2014;
- 3) rozvoj ekonomické spolupráce mezi regiony v ČR a UK (využití strukturálních zdrojů EU);
- 4) nabídka R&D kapacit českých univerzit britským firmám.

7.5. Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce

Největší vývozci do UK:

ŠkodaAuto Mladá Boleslav, TPCA Kolín, Panasonic AVC Networks Czech Plzeň, Linet Želevčice, Johnson Controls Automobilové Součástky Česká Lípa, Barum Continental Otrokovice, Foxconn CZ Pardubice,

Moravia Steel Třinec, IMI International Humpolec, Automotive Lighting Jihlava, Siemens VDO Automotive Brandýs nad Labem, Masterfoods Poříčí nad Sázavou, Tanex Plasty Jaroměř.

Největší dovozci z UK:

GlaxoSmithKline Praha, AstraZeneca Czech Republic, Ford Motor Company, Andrew Telecommunications Plzeň, Phoenix-Zeppelin Modletice, Tech Data Distribution Praha, Procter & Gamble Materials Management Czech Republic Rakovník, Johnson Controls Automobilové Součástky Česká Lípa, Toyota Motor Czech Praha, eD` system Czech Ostrava, Kimberly-Clark Praha, Terramet Čestlice, Synot Uherské Hradiště, Panasonic AVC Networks Czech Plzeň, Celestica Kladno.

UK investice v ČR

Mezi významné investory patří následující firmy:

Firma, sídlo - investice do výroby	Činnost v ČR
ArcelorMittal - Londýn	ocel (Ostrava)
Avon Rubber - Bradford on Avon, Wiltshire	autodíly (Rudník u Turnova)
BPB Gypsum - Loughborough, Leicestershire	polystyren (Český Brod), sádkarton (Horní Počaply)
Carclo - Ossett, West Yorkshire	plastové autodíly (Brno)
Cookson Group - Londýn	speciální keramika (Třinec)
Devro - Glasgow	střívková pro uzeminy (Jilemnice, Slavkov u Brna)
G. Modiano - Bradford	zpracování vlny (Nejdek)
Hillside Plastics - Durham	plastové autodíly (Chomutov)
Chem Resist - Dewsbury, West Yorkshire	korozivzdorná zařízení z termoplastů (Třeboradice)
IMI - Birmingham	ventily (Humpolec)
International Power - Londýn	elektřina, teplo (Opatovice, Pražská teplárenská, a.s.)
Invensys - Londýn	měřicí přístroje (Brno, Šternberk)
John Crane - Slough, Buckinghamshire	těsnící systémy (Lutín)
Laminar Medica - Tring, Hertfordshire	izolované přepravní systémy (Vodňany)
Loma Systems - Farnborough, Hampshire	elektronické přístroje pro kontrolu potravin (Dobřany)
Magnesium Elektron - Manchester	odlitky z hořčíkové slitiny pro auta (Louka u Litvínova)
Molins - Milton Keynes	balicí stroje a zařízení (Plzeň)
Pacific Direct - Bedford	toaletní potřeby pro hotely (Holice)
RB Farquhar - Huntley, Aberdeenshire	montované koupelny (Chomutov)
Rexam - Londýn	hliníkové plechovky pro nápoje (Ejpvovice)
Royal Dutch Shell - Londýn	ropné produkty (Litvínov)
SABMiller - Londýn	pivo (Plzeňský Prazdroj, a.s.)
Tarmac - Wolverhampton, West Midlands	drcené a těžené kamenivo (Liberec)
Tetley Group - Greenford, Middlesex	čaj (Jemnice)
TI Automotive - Oxford	autodíly (Mladá Boleslav, Jablonec nad Nisou)
Unilever - Crawley, West Sussex	potraviny, kosmetika (Nelahozeves)
Wagon Automotive - Birmingham	autodíly (Bělá pod Bezdězem)

Firma, sídlo - investice do služeb	Činnost v ČR
Arriva - Sunderland	autobusová doprava (Transcentrum bus Kosmonosy)
Aviva - Londýn	životní pojištění
HSBC - Londýn	centrum sdílených služeb pro střední Evropu (Ostrava)

iPlato - Londýn	aplikace pro mobilní komunikace (Pardubice)
Lektronix - Walsall, West Midlands	servis průmyslových zařízení (Brno)
Logica CMG - Londýn	softwarové systémy (Praha, Brno, Plzeň)
Provident Financial - Bradford	spotřebitelské půjčky (Praha)
Ricardo - Shoreham, West Sussex	design a vývoj motorů, autodílů (Praha)
Tesco - Cheshunt, Hertfordshire	maloobchodní řetězec
Unichem - Chessington, Surrey	distribuce léčiv (Alliance UniChem)
Vodafone - Newbury, Berkshire	mobilní operátor

7.6. Vyhodnocení poptávek v teritoriu po českém zboží, výrobní kooperaci

OEÚ Londýn se denně zabývá vyřizováním písemných i telefonických dotazů od českých i britských firem a osob.

V roce 2011 bylo vyřizováno nejvíce poptávek po tomto zboží: stavební produkty, nábytek, potraviny, kovové výrobky, textil, papírenské zboží, autodíly a autodoplňky, elektronické součástky.

Z poptávek po službách byly OEÚ nejčastěji adresovány: vývoj softwaru, design výrobku, architektonické služby, stavební dodávky, překlady, tisk, přeprava zboží.

OEÚ Londýn vyřizoval v roce 2011 rovněž časté dotazy na registraci firmy, daně, nákup nemovitosti, apod.

7.7. Zahraniční rozvojová spolupráce

ČR neposkytuje do UK žádnou rozvojovou pomoc.

7.8. Vzájemná výměna v oblasti služeb

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Příjmy (mld. Kč)	18,7	24,1	22,5	29,2	21,2	20,6
Výdaje (mld. Kč)	19,6	16	16,1	23,7	17,1	15,6
Bilance (mld. Kč)	-0,9	8,1	6,4	5,5	4,1	5,0

Zdroj: ČNB

Vývoz a dovoz služeb v roce 2011 (mld. Kč)	Příjmy	Výdaje	Saldo	
Doprava		5342,5	2198,7	3143,8
Cestovní ruch		5883,6	3781	2102,6
Služby v oblasti spojů		214	135,1	78,9
Služby v oblasti stavebnictví		42,9	13,8	29,1
Stavební práce v zahraničí		42,9	8,9	34,0
Stavební práce v tuzemsku		0,0	4,8	-4,8
Pojišťovací služby		231,3	981,6	-750,4
Finanční služby		288,4	179,8	108,6
Služby výpočetní techniky a informační služby		1357,8	1159,6	198,2

Autorské a jiné odměny a licenční poplatky	43,8	516,2	-472,3
Ostatní služby obchodní povahy	7090,7	5987,8	1102,9

Zdroj: ČNB

České firmy působící v oblasti služeb:

- cestovní ruch (např.: Čedok, Euroagentur, Kompas Praha, Top Hotel Praha)
- silniční doprava (např.: ČSAD Tišnov, ČSAD Ostrava, Cargospol Plzeň, Kohlman & Hašek Praha)

České firmy mají největší zájem o poskytování těchto služeb Britům:

- právní poradenství (fúze a akvizice, registrace firmy, řešení sporů)
- informační služby
- přeprava zboží
- cestovní ruch (kongresová turistika, lázeňství, golf)
- obchodní služby (průzkum trhu, reklama, nemovitosti, recruitment, tlumočení)
- finanční služby (daně, účetnictví)
- zdravotní péče (estetická a plastická chirurgie).

Zájem o spolupráci s českými subjekty byl zaznamenán v následujících službách:

- obchodní služby (překlady, tisk, design, vývoj softwaru, přeprava zboží)
- stavebnictví (architekti, stavební práce)

České firmy dosud nenahlásily žádné překážky nebo diskriminační zacházení při poskytování služeb v UK včetně vysílání českých pracovníků do UK.

Perspektivní služby pro české firmy jsou v těchto odvětvích:

- stavebnictví, architektura
- design
- přeprava zboží
- cestovní ruch (lázeňství, kongresová turistika)
- zdravotní péče (plastická chirurgie)

7.9. Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR

Velká Británie je jedním z nejdostupnějších pracovních trhů pro české občany. **Největší zájem je o technické profese, řemeslníky, pečovatele a zdravotnický personál a o pracovníky v oblasti turismu, v gastronomii a zemědělství.** Čeští občané nepotřebují pro práci v UK pracovní povolení. Mají však povinnost zaregistrovat se v rámci programu Workers Registration Scheme (WRS), která však skončí v květnu 2011, kdy bude završeno přechodné sedmileté období v jehož rámci byly kladeny na zaměstnance z nových členských zemí EU dodatečné požadavky. Následně tak bude situace českých uchazečů o zaměstnání z hlediska úředních postupů stejná jako u britských občanů za předpokladu uzavření řádné smlouvy s místním zaměstnavatelem. Při zaměstnávání nelegálních pracovníků hrozí zaměstnavateli pokuta **10.000 GBP** za každého takového pracovníka. Při opakovaném přistižení může jít zaměstnavatel do vězení a výše pokuty je neomezená.

Zaměstnanci v UK kromě daně z příjmu platí i sociální a zdravotní pojištění (National insurance). O přidělení **National insurance number (NIN)** musí zaměstnanec požádat The Department for Work and Pensions. Na základě NIN jsou evidovány příspěvky zaměstnance na sociální a zdravotní pojištění. Od května 2011 budou mít i čeští občané nárok na všechny sociální dávky jako jiní občané UK resp. EU. To zahrnuje mimo jiné i dávky v nezaměstnanosti a sociální příspěvek. Po ukončení pracovního poměru v UK je vhodné si nechat před odjezdem do ČR vystavit **formulář E301**, což je potvrzení o zaměstnání (zápočtový list). Zároveň potvrzuje dobu placení sociálního pojištění v UK, která se bere v úvahu při přiznání podpory v nezaměstnanosti v ČR.

Některé profese lze vykonávat jen po uznání kvalifikace. Seznam regulovaných profesí a další postup, jak zjistit, zda je konkrétní profese regulována a jakému uznávacímu organu žádost o uznání kvalifikace předložit, lze nalézt na webových stránkách [Národního kontaktního místa pro odborné kvalifikace](#). Ve Velké Británii není v případě profesí inženýrů povinná registrace v profesních sdruženích, nicméně k

výkonu některých profesí je třeba prokázat potřebnou kvalifikaci. Uznání inženýrské profese je upraveno na základě směrnice Rady 89/48 EEC. Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (ČKAIT) uveřejnila na svých stránkách průvodce „[Jak pracovat jako inženýr v EU](#)“. Britská organizace Institution of Civil Engineers (ICE) vydala průvodce o základních požadavcích při procesu uznávání profesní kvalifikace. Potřebné informace v českém jazyce je možné získat také u českého uznávacího orgánu, kterým je Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě - www.ckait.cz.

Při **vysílání zaměstnanců** (občanů ČR nebo jiného členského státu EU) na **krátkodobé zakázky** do UK (do 183 dní v roce, přičemž účetní rok je od 1. dubna do 31. března) se český zaměstnavatel musí řídit jak britskými zákony vymezujícími pracovní podmínky (především pro bezpečnost práce, výše minimální mzdy, roční placenou dovolenou, více informací viz kapitola 8.2. Podmínky zaměstnávání cizinců a místních sil), tak i směrnicí 96/71/ES z roku 1996, která upravuje podmínky, za kterých jsou vysílání zaměstnanci do jiného členského státu EU. Délka pracovního vyslání není omezena, ale z pohledu daňového úřadu (HM Revenue & Customs) vzniká každé osobě s úhrnným pobytem v UK nad 183 dní v daném účetním roce (v UK duben-březen) povinnost registrovat se k dani z příjmů. Uvedené platí i v případě krátkodobých pobytů v UK v průměrné délce nad 91 dní ročně (nepočítá se den příjezdu a odjezdu) po dobu min. čtyř let v řadě.

Více informací o práci v UK lze získat na adrese www.workingintheuk.gov.uk, příp. na internetových stránkách portálu pro evropskou mobilitu www.eures.cz.

Aktuální pracovní nabídky jsou publikovány online, např. na:

www.jobcentreplus.gov.ukwww.reed.co.uk

www.fish4jobs.co.uk

www.topjobs.co.uk

www.careerjet.co.uk

8. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

8.1. Distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej

Kontakty na britské firmy (výrobci, dovozci, distributoři) lze získat z elektronických firemních adresářů. Některé služby jsou ovšem zpoplatněné. K nejvyužívanějším patří **Kelly`s** (<http://www.kellysearch.co.uk>) a **Kompass**(www.kompass.co.uk). Vyhledávání probíhá podle výrobku nebo nabízených služeb.

Využívání místních prodejních zástupců (sales agents) je velmi rozšířené. Pro zahraniční firmy je to na začátku často jediná schůdná cesta, jak se prosadit na britském trhu. Prodejní zástupci jsou registrováni v **British Agents Register - BAR** (www.agentsregister.com), který umožňuje okamžitý přístup do největší databáze profesionálních prodejních zástupců v UK. BAR uvádí u každého zástupce region, v němž působí a komoditu/odvětví, na niž se specializuje. České firmy mohou najít prodejního zástupce v UK on-line v databázi nebo inzercí v časopise British Commercial Agents Review.

The Manufacturers` Agents` Association of Great Britain and Ireland- MAA (www.themaa.co.uk) nabízí stejné služby jako BAR. Navíc nabízí vyhledání prodejního zástupce také v Irsku. České firmy mohou najít prodejního zástupce opět on-line v databázi MAA nebo inzercí v časopise Agents Review. **The British Chambers of Commerce - BCC**(www.chamberonline.co.uk) je obchodní organizace zastřešující cca 55 obchodních komor v UK. Obchodní komory mají dlouholetou tradici a silné postavení.

Informace o firmách v Anglii, Walesu a Skotsku lze najít v obchodním rejstříku, který vede britské Ministerstvo obchodu a průmyslu prostřednictvím své instituce **Companies House** (www.companieshouse.gov.uk). Informace o firmách v Severním Irsku vede místní obchodní rejstřík **Companies Registry** (www.detini.gov.uk). Detailní informace jsou zpoplatněné. Informace o finanční situaci britských firem nabízí několik společností (např. **First Report** - www.firstreport.co.uk, **UK Data** - www.ukdata.com). Takové služby jsou poskytovány on-line a za relativně dostupné ceny.

8.2. Podmínky zaměstnávání cizinců a místních sil

Maximální délka pracovní doby: Pracovní doba včetně přesčasů nesmí překročit průměrně 48 hodin týdně během referenční doby, což je zpravidla 17–52 týdnů. Referenční doba nesmí zahrnovat dobu dovolené či nemoci. Zaměstnanci mohou pracovat déle než 48 hodin týdně, pokud dobrovolně uzavřou se zaměstnavatelem písemnou dohodu (tzv. opt-out). **Minimální doba odpočinku:** Zaměstnanci mají nárok na odpočinek 20 minut během pracovní doby delší než 6 hodin. Mladiství zaměstnanci mají nárok na odpočinek v délce 30 minut pokud pracují v kuse déle než 4,5 hodiny. Zaměstnanci mají nárok na 11 hodin nepřerušného odpočinku denně a 1 den volna týdně. Mladiství mají nárok na 12 hodin nepřerušného odpočinku denně a 2 dny volna týdně. Zvláštní pravidla platí pro tzv. mobilní pracovníky v letecké, námořní a silniční dopravě. **Minimální délka dovolené:** Každý zaměstnanec (plný i částečný pracovní úvazek) má nárok na roční placenou dovolenou v délce 5,6 násobku pracovního týdne ročně, resp. poměrnou část za neúplný pracovní rok. Pokud tedy zaměstnanec pracuje 5 dnů týdně, má nárok na 28 dnů dovolené ročně. Britské státní svátky (bank holidays) se nepřipočítávají k délce roční placené dovolené. Nutno však podotknout, že svátky případně vždy na pracovní dny (zpravidla pondělí). **Minimální mzda:** Výše minimální mzdy je 5,93 GBP/hod. pro zaměstnance ve věku 21 let a staršího, 4,92 GBP/hod. pro zaměstnance ve věku 18–20 let, resp. 3,64 GBP/hod. pro zaměstnance ve věku 16–17 let. Výše sazeb za přesčasy závisí na dohodě zaměstnavatele a zaměstnance. Za každou odpracovanou hodinu včetně přesčasů však musí zaměstnanec dostat alespoň minimální mzdu. Podrobnější info na: www.bia.homeoffice.gov.uk/workingintheuk

Od ledna 2010 vstoupila v účinnost evropská **směrnice o službách** transponována do britského právního řádu **Zákonem o poskytování služeb**, který zásadním způsobem zjednodušuje poskytování krátkodobých přeshraničních služeb, především ve smyslu uznávání požadovaných kvalifikací a oprávnění poskytovat služby na základě povolení získaného v domovském státě.

Neplacení minimální mzdy ze strany zaměstnavatele se trestá pokutou 5.000 GBP za každého postiženého zaměstnance. Podle zákona The Employment Bill zaměstnavatel není horní výše pokuty omezena.

Podmínky pro zaměstnávání občanů ČR, viz. kapitola 7.9.

8.3. Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku

Registrace firmy ve Velké Británii (Anglie, Skotsko, Wales) je poměrně jednoduchý proces. Firma se registruje podle zákona "The Companies Act 1985" v obchodním rejstříku (**Companies House**), který vede Ministerstvo pro obchod, podnikání a hospodářskou soutěž (Department for Business, Enterprise and Regulatory Reform). Firmy mají ze zákona povinnost předkládat do obchodního rejstříku údaje o účetnictví a výkazy ročního obrátu. Companies House eviduje údaje o 2 mil. firem a kanceláře v Londýně, Edinburghu a Cardiffu.

Obchodní rejstřík firem v Severním Irsku (**Companies Registry**) vede Ministerstvo podnikání, obchodu a investic (Department of Enterprise, Trade and Investment) v Belfastu.

Požadované dokumenty pro založení (registraci) firmy:

- **Memorandum of Association:** obsahuje jméno a adresu firmy, popis činnosti.
- **The Articles of Association:** stanovují pravidla pro vnitřní chod firmy, základní kapitál, pravomoci společníků.
- **Formulář 10:** vyplňuje ho společník/ci a jednatel firmy (může jít o stejnou osobu). Obsahuje jméno a adresy společníka/ů, datum narození, přehled jejich zaměstnání či řídicích funkcí za posledních 5 let. F10 musí být datován a podepsán každým společníkem, jednatelem nebo jejich právníkem.
- **Formulář 12:** prohlášení o dodržování pravidel pro řízení firmy. Musí být podepsáno jedním z ředitelů firmy v přítomnosti notáře nebo právníka.

Výše uvedené dokumenty by měl připravit britský právník, ale není to zákonná podmínka. Firma je zaregistrována po obdržení Certificate of Incorporation (doklad o registraci). Proces registrace firmy obvykle trvá 7 pracovních dnů. Registrace elektronicky stojí 15 GBP, fyzickým předložením dokumentů 20 GBP. Companies House nabízí také registraci firmy do 24 hodin po předložení požadovaných dokumentů. Express registrace elektronicky stojí 30 GBP (při fyzickém předložení dokumentů 50 GBP). V Severním Irsku stojí registrace firmy 35 GBP. Firma může být zaregistrována v Companies House přímo nebo prostřednictvím právní firmy.

Obvyklé právní formy společností v UK jsou:

Private limited company (Ltd) - privátní společnost s ručením omezeným, nejčastější forma. Ručení je omezené buď majetkovým podílem (by shares) nebo zárukou (by guarantee). Druhá forma ručení je obvyklá pro neziskové organizace. Není stanoven žádný minimální kapitál pro založení Ltd. ani minimální výše vkladu společníka.

Public limited company (Plc) - veřejná společnost s ručením omezeným. Jedná se o akciovou společnost, která může získat finanční zdroje prodejem akcií veřejnosti.

Limited partnership (LP) - partnerství (sdružení) podnikatelů. Partneři mají společnou odpovědnost za závazky firmy a ručí neomezeně osobním majetkem. Smlouva o partnerství je většinou sepsána právníkem, který navrhne způsob řízení firmy a rozdělení zisku. Tento typ společnosti využívají hlavně začínající firmy.

Limited liability partnership (LLP) - nový typ společnosti, který je kombinací klasické privátní společnosti s ručením omezeným a partnership. Jméno firmy tohoto typu musí končit písmeny LLP.

Sole trader, sole proprietor - podnikatel (fyzická osoba). Do této kategorie patří drobní živnostníci, obchodníci či soukromí poradci. Podnikatel ručí za závazky z podnikání neomezeně osobním majetkem. Tento druh podnikání vyžaduje minimální nároky na papírování a formality. Neexistují žádné požadavky

na audit. Podnikatel však musí vést evidenci svých příjmů a výdajů pro daňové účely a platby na sociální a zdravotní pojištění.

Dalším důležitým státním úřadem pro firmy a podnikatele je finanční úřad (**HM Revenue & Customs**). Zde se musí registrovat jako plátcí DPH, daně ze zisku, spotřební daně a odvodů na sociální a zdravotní pojištění (**national insurance**).

Od ledna 2010 vstoupila v účinnost **směrnice o službách**, která zásadním způsobem zjednodušuje krátkodobé poskytování přeshraničních služeb, především ve smyslu uznávání požadovaných kvalifikací a oprávnění poskytovat služby na základě povolení získaného v domovském státě. Směrnice zavádí také institut tzv. Jednotného kontaktního místa, kde je možné získat veškeré informace a vyřídit si veškeré formality spojené s podnikáním v oblasti služeb.

8.4. Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP)

V UK existuje velké množství novin, časopisů a jiných periodik, kde lze zveřejnit nabídku zboží a služeb. Přehled všech periodik vychází každoročně v Media Guide. Zájemce tu najde kompletní databázi všech tiskovin, televizních a rozhlasových stanic, informace o čtenářském (diváckém, posluchačském) okruhu, nákladu tiskovin (šíře a pokrytí vysílání) i ceny inzerce. Celkový přehled o nabídce propagačních a inzertních služeb je možné získat od The Advertising Association. Mezi nejprodávanější novinové deníky patří The Sun, Daily Mail a Daily Mirror.

Výdaje na reklamu v roce 2011 dosáhly **19,4 mld. GBP** a meziročně vzrostly o 7%. Nejvyšší příjmy z reklamy zaznamenaly noviny a časopisy (7,7 mld. GBP). Následují televize (4,7 mld. GBP), internet (3,0 mld. GBP), direct mailing (2,2 mld. GBP), rozhlas (534 mil. GBP) a ostatní menší mediální kanály.

8.5. Způsoby řešení obchodních sporů

Obchodní smlouva by měla vždy obsahovat klauzuli, podle práva které země se budou řešit případné obchodní spory. V opačném případě se aplikuje anglosaské právo založené na zvykovém právu. Za přijatelný kompromis lze považovat dohoda o řešení sporů na neutrální půdě. Obecně lze konstatovat, že soudní i arbitrážní řízení je v UK finančně náročné. V případě soudního řízení v UK doporučujeme využít služeb místního právníka.

V UK existují do určité míry odlišné právní systémy v Anglii, Walesu, Skotsku a Severním Irsku. Princip řešení obchodních sporů je však téměř shodný. Obchodní spory se řeší zpravidla u County Courts (okresní soudy), odvolacím soudem je High Court (vyšší soud).

Jiný právní systém založený na normanské právu existuje na ostrově Man v Irském moři. V případných obchodních sporech na tomto ostrově je třeba využít specializovaného právníka. Některé britské firmy se registrují na ostrově Man z daňových důvodů.

Komplexní právní služby a poradenství včetně zastupování u soudů poskytují solicitors, kteří tvoří většinu britských právníků a jsou profesně sdruženi v instituci The Law Society of England and Wales. Druhou kategorií britských právníků tvoří barristers. Ti jsou oprávněni zastupovat strany u vyšších soudů a poskytují specializované právní služby. Barristers jsou profesně sdruženi v instituci The Bar Council of England and Wales.

V UK sídlí mezinárodní arbitrážní soud London Court of International Arbitration. Jedná se o celosvětově uznávaný rozhodčí orgán, který řeší mezinárodní obchodní spory.

8.6. Režim zadávání veřejných zakázek

Zadávání veřejných zakázek v UK je v souladu s příslušnými směnicemi EU (The European Public Procurement Directives), které zaručují otevřený a nediskriminační výběr dodavatelů zboží a služeb. Podle EU směrnice se musí inzerovat v příloze The Official Journal of the European Communities (OJEC) všechny veřejné zakázky v hodnotě nad **137.000 Eur** (dodávky zboží a služeb) a **5.278.000 Eur** (dodávky

prací). Platná pravidla pro zadávání veřejných zakázek v UK byla implementována do níže uvedených britských právních předpisů:

- The Public Contracts Regulations 2006
- The Utilities Contracts Regulations 2006

Veřejný sektor vynakládá každoročně okolo 125 mld. GBP na nákup zboží a služeb. Zámecce o dodávky pro veřejný sektor se musí nejdříve zaregistrovat do seznamu potenciálních dodavatelů příslušné veřejné instituce. Registrovaní dodavatelé pak dostávají výzvy k předložení nabídky.

Zámecce o zařazení do seznamu dodavatelů musí oznámit příslušné instituci tyto informace:

- profil činnosti firmy a hospodaření za poslední 2-3 roky
- seznam a popis výrobků/služeb/prací, které chce nabízet
- seznam dosavadních významných odběratelů
- stručný popis získaných zakázek od britského veřejného sektoru (jsou-li nějaké).

Britská vláda podporuje větší zapojení malých a středních firem (SME) do veřejných zakázek v UK. Z tohoto důvodu spravuje internetový portál **www.contractsfinder.businesslink.gov.uk**, který poskytuje informace o veřejných zakázkách v UK v hodnotě zpravidla do 100.000 GBP. Uvedený portál nabízí britským veřejným institucím možnost zveřejnit veřejné zakázky s nižší hodnotou a firmám možnost registrace k bezplatnému přístupu k zakázkám ve vybraném britském regionu. Přístup k zakázkám do 100.000 GBP na celém území UK stojí 180 GBP ročně, přístup ke všem zakázkám pak 750GBP za rok.

Důležitým zdrojem o veřejných zakázkách je také **Tenders Direct**, který zveřejňuje informace o aktuálních zakázkách v UK a v Evropě. Tenders Direct provozuje skotská firma Millstream Associates Limited, která je držitelem licence od The Official Journal of the European Union (OJVE) ke zveřejňování informací o veřejných zakázkách. Služba Tenders Direct je založena na předplatném a zájemce o přímé zaslání oznámení o nových veřejných zakázkách se musí nejprve zaregistrovat pro některou z nabízených služeb. Millstream Associates Limited nabízí zájemcům 30 denní bezplatnou zkušební lhůtu. Roční předplatné Tenders Direct stojí 50-600 GBP v závislosti na rozsahu služby.

8.7. Problémy a rizika místního trhu

Britský trh je velmi náročný na kvalitu výrobků i služeb, ale také na úroveň podnikatelské etiky. Typické je dodržování zásady „fair play“, sjednaných lhůt a podmínek.

V seriózních podnikatelských kruzích stále platí, že čestné jednání je samozřejmostí. Lež je společensky nepřijatelná a dané slovo má hodnotu podepsané smlouvy. V obchodním styku je dodržování platebních podmínek věcí cti a lze se na ně většinou spolehnout. V každodenní praxi bývají však častým a již dlouho kritizovaným nešvarem velkých firem platby po lhůtě splatnosti. Hlavní obětí jsou drobní dodavatelé.

V UK je maximálně zjednodušena registrace a zrušení firmy. Samotná britská adresa obchodního partnera ještě nemusí nutně vypovídat o serióznosti majitele firmy. Českým firmám doporučujeme ověřit důvěryhodnost firmy běžně dostupnými prostředky: bankovní reference, používání zajištěných způsobů platby. Při použití nekalých obchodních praktik ze strany britské firmy či podnikatele je nejlepší se poradit s místními právníky.

ZÚ ČR v Londýně registruje narůstající počet podvodů při objednávání stavebních strojů přes internetové stránky britských firem. Upozorňujeme, že v těchto případech často dochází ke zneužití údajů britských firem k založení a provozování fiktivního internetového prodeje (traktorů, bagrů, JCB, atp.) Po převedení platby domnělý prodejce zpravidla přestává komunikovat a prostředky jsou často již nenávratně ztraceny.

Upozorňujeme podnikatele, aby věnovali zvýšenou pozornost nejen nízké ceně objednávaného zboží, ale zejména těm detailům transakce, které mohou indikovat podvodné jednání, např.: kontaktní emailové adrese (často registrované na veřejném serveru), internetové doméně prodejce (zpravidla registrované na nebritský subjekt, lze zjistit např. na www.networksolutions.com/whois-search), adrese pobočky banky příjemce (pozná se podle tzv. "sort code" a je zpravidla odlišná od adresy registrace firmy, kterou lze zjistit v obchodním rejstříku na www.companieshouse.co.uk), kontaktnímu telefonnímu číslu (není

pevná linka, ale předplacená SIM karta, tj. číslo ve formátu /+44/ 07xxx xxx xxx), řadě gramatických a stylistických chyb v emailové komunikaci, atp.

8.8. Problematika ochrany duševního vlastnictví

Ochrana duševního vlastnictví je upravena zákonem „**Copyrights, Designs and Patents Act of 1988**“, který je průběžně novelizován kvůli implementaci směrnic EU. Hlavním státním úřadem pro ochranu duševního vlastnictví je Intellectual Property Office (Britský patentový úřad). Tento úřad uděluje patenty na vynálezy, provádí zápisy a registraci ochranných známek (trade marks), užitných a průmyslových vzorů (designs). V UK jsou rovněž v platnosti patenty udělené Evropským patentovým úřadem (The European Patent Office); stejně tak zde platí ochranné známky a užité/průmyslové vzory registrované u The Office for Harmonization in the Internal Market (OHIM).

K největším žadatelům o udělení patentu v UK patří firmy z oblasti informačních a komunikačních služeb (Hewlett Packard, Schlumberger, NEC, Samsung, Motorola, Sun Microsystems) a automobilka Ford. Nejvíce ochranných známek registrují firmy Unilever, GlaxoSmithKline, Imperial Chemical Industries, Johnson & Johnson, British Telecom, Asda, Marks & Spencer. UK je nejpobulárnější zemí v Evropě pro zahraniční firmy žádající o ochranu patentu. Hlavní výhodou je to, že je jediná země v Evropě (s výjimkou Irska) s angličtinou jako oficiálním jazykem. Ve světovém měřítku je však UK až na 10. místě za Japonskem, USA, Jižní Koreou nebo Čínou v počtu podaných žádostí zahraničních firem o ochranu patentů.

Autorská práva (copyrights) jsou v UK chráněna automaticky, jakmile existuje jakýkoliv záznam v materiálu, který byl vytvořen (film, hudba, literární dílo, atd.). Neexistuje tu žádná oficiální registrace pro autorská práva. Velvyslanectví ČR v Londýně neví o žádném případě porušování práv duševního vlastnictví ve vztahu k českým subjektům.

8.9. Obvyklé platební podmínky, platební morálka

Platební podmínky obecně vyplývají z dohody mezi vývozcem a dovozcem. V UK lze využít všechny obvyklé způsoby plateb a bankovních záruk. K nejpoužívanějším platebním nástrojům patří dokumentární akreditiv (Letter of Credit, L/C), dokumentární inkaso a přímé platby. Pro lhůty splatnosti se používají násobky 30 dnů. Ceny za dodané zboží se uvádí podle podmínek Incoterms (např. EXW, CIF, FOB). Bankovní platební styk mezi ČR a UK trvá zhruba 3 pracovní dny.

Opožděné platby podléhají zákonnému nároku na úroky, pokud byla smlouva sjednána podle britského práva. Příslušnou právní normou je „Late Payment of Commercial Debts /Interest/ Act“ 1998. Pokud není ve smlouvě sjednána doba splatnosti, platí zákonná lhůta 30 dnů po obdržení zboží nebo faktury (co nastane později). Na doporučení britské centrální banky Bank of England byla úroková míra z dlužných částek stanovena hodnotou diskontní sazby plus 8 %. To odpovídá úrokové sazbě účtované komerčními bankami u krátkodobých úvěrů. Případná smluvní ujednání, že úroky z opožděných plateb budou podstatně nižší, než je uvedená sazba, jsou ze zákona neplatná.

8.10. Významné veletrhy a výstavy v teritoriu

Největším výstavním areálem v UK je **National Exhibition Centre (NEC) Birmingham**, který zahrnuje 21 hal o celkové ploše 200.000 m². Jedná se o 10. největší výstavní areál na světě. NEC Birmingham navštíví každoročně 4 mil. lidí na zhruba 180 výstavách a veletrzích. Druhým nejdůležitějším výstavním areálem **ExCeL Londýn**, který se nachází v jihovýchodní části města. Menšími výstavními areály v Londýně jsou **Earls Court** a **Olympia** v širším centru Londýna. Mezi další důležitá veletržní města v UK patří Manchester, Glasgow, Sheffield, Leeds, Edinburgh, Cardiff. Trendem posledních let je časové zkracování veletrhů a výstav. Přehled všech veletrhů v UK je dostupný na: www.exhibitions.co.uk. Z veletržního kalendáře dosahují mezinárodního významu především tyto akce:

NEC Birmingham

[Glee](#) (veletrh volného času)

[Food and Drink Expo](#) (potravinářský veletrh)

[Infrarail](#) (veletrh odvětví železniční dopravy)

[Interbuild](#) (největší britský veletrh stavebního průmyslu)

[Interplas](#) (veletrh odvětví výroby a zpracování plastů)
[Subcon](#) (nejvýznamnější veletrh v oblasti průmyslové výroby)

ExCeL London

[World Travel Market](#) (veletrh cestovního ruchu)
[DSEi](#) (největší světový veletrh zbrojařské techniky)
[International Music Show](#) (hudební veletrh)
[International Wine Fair](#) (vinařský veletrh)
[The UK Wedding Show](#) (svatební veletrh)

Earls Court London

[International Confex](#) (veletrh pro pořadatele konferencí)
[Great British Beer Festival](#) (pivní veletrh)
[100% Design](#) (veletrh interiérového designu)

Olympia London

[Publishing Expo](#) (veletrh odvětví vydavatelství a nakladatelství)
[Airline Purchasing & Maintenance Expo](#) (veletrh civilní letecké techniky)
[E Commerce Expo](#) (veletrh e-commerce a datových služeb)

Farnborough

[Farnborough International Airshow](#) (veletrh civilní a vojenské letecké techniky)

Čeští vystavovatelé musí v UK (hlavně v Londýně) počítat s relativně vysokými náklady (nájem výstavní plochy, doprava, ubytování). Nepísaným pravidlem je skutečnost, že jednorázová účast na veletrhu nemá smysl a teprve opakovaná účast může přinést žádoucí výsledek. Pro české firmy je také nevýhodou geografická vzdálenost spojená navíc s cestou přes „kanál“. Pokud jsou však české výrobky či služby kvalitní a konkurenceschopné, je dobrá šance v UK uspět. V takovém případě účast na hlavním mezinárodním veletrhu v daném oboru má význam. Českým firmám doporučujeme, aby nejdříve přijely na veletrh jako návštěvníci (stačí na 1 den) a teprve poté jako vystavovatelé.

9. Investiční klima

9.1. Podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

UK je jedním z největších příjemců přímých zahraničních investic (FDI) na světě. Země je pro investory atraktivní z těchto důvodů:

- vysoce kvalifikovaná, flexibilní a kreativní pracovní síla
- konkurenceschopné náklady na pracovní sílu
- největší výzkumná a vývojová základna v Evropě (64 univerzitních technologických parků s 1.400 firmami)
- vysoké výdaje na vědu a výzkum
- silná vazba mezi firmami a univerzitami
- příznivé podnikatelské prostředí
- nízké celkové odvody na sociální a zdravotní pojištění (23,8% z hrubé mzdy)
- konkurenceschopný daňový systém
- mírná regulace pracovního trhu
- výborná dopravní infrastruktura, snadné silniční a železniční spojení s Evropou přes Eurotunel

Podmínky pro vstup zahraničního kapitálu jsou liberální a není uplatňován žádný schvalovací mechanismus. Zahraniční firmy mohou v UK svobodně založit nebo koupit firmu, vlastnit pozemky či budovy. Investice do energetiky musí být schváleny vládním úřadem UK Environment Agency. Přímé zahraniční investice (FDI) v UK přímo regulují dva zákony: **Industry Act of 1975** a **Foreign Trade Act of 1973**. Britská vláda má oprávnění zabránit převzetí firem ve strategických oborech (např. obrana, letectví) kvůli národním zájmům.

Nepřímé formy regulace FDI v UK:

- minimální vlastnický podíl vlády (zlatá akcie) a maximální zahraniční vlastnický podíl (29,5%) ve strategických firmách British Aerospace (zbrojovka) a Rolls Royce (výroba leteckých motorů)
- firmy ovládané zahraničním kapitálem nemohou získat kontrakty v obranném průmyslu
- požadavek na britské občanství zaměstnanců u určitých firem, které pracují s tajnými informacemi
- právo veta při prodeji aktiv určitým firmám
- omezení FDI v určitých sektorech (letecká doprava, vysílání, námořní doprava)

Základní investiční pobídkou v UK jsou **granty ze strukturálních fondů EU**, jejichž výše v letech 2007–2013 dosáhne 9,4 mld. Euro. V uplynulém finančním období (2000–2006) získalo UK 15,9 mld. Euro. Výrazné snížení částky je způsobeno přesměrováním regionální pomoci do nových členských zemí EU. Mezi strukturální fondy EU patří:

- Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF)
- Evropský sociální fond (ESF)
- Evropský zemědělský, podpůrný a záruční fond (EAGGF)
- Evropský rybářský fond (FIFG).

Hospodářsky nejzaostalejší regiony UK (Cornwall & the Isles of Scilly, West Wales & the Valleys, the Scottish Highlands & Islands) dostanou z této částky 2,6 mld. GBP (convergence funding). Do této kategorie patří regiony, kde HDP/obyv. je nižší než 75 % průměru EU. Ostatní britské regiony dostanou 6,2 mld. GBP (competitiveness and employment funding). Zbývající částka 0,6 mld. GBP je vyčleněna na přeshraniční projekty spolupráce (cooperation funding).

K podpoře přímých zahraničních investic v zemi slouží daňová úleva za výdaje na výzkum a vývoj (**R&D tax credit**). Daňové úlevy byly zavedeny 1.4.2000 pro malé a střední firmy (SME`s) a 1.4.2002 rozšířeny na velké firmy. SME`s si mohou odečíst z daňového základu až **175%** výdajů na výzkum a vývoj, velké firmy pak **130%**. Pokud SME vykáží ve finančním roce (1.4.-31.3.) ztrátu, mohou nárokovat proplacení daňových úlev v hotovosti od berního úřadu HM Revenue & Customs. Daňová úleva v hotovosti pak činí 24 GBP za každých 100 GBP výdajů na výzkum a vývoj. R&D tax credits mají za cíl podpořit investice do inovací.

K dalším nabízeným pobídkám patří např. daňová úleva pro producenty filmů (**Film tax relief**).

9.2. Přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)

UK by i za rok 2011 mělo dosáhnout pozitivní saldo FDI (rozdíl mezi přímými zahraničními investicemi v UK a britskými zahraničními investicemi v zahraničí), avšak k datu publikace této zprávy ještě nebyly k dispozici souhrnná data. Obecně patří k největším zahraničním investorům v UK společnosti z USA, Nizozemska, Německa a Indie. Většina FDI připadá na fúze a akvizice, menší část na nové projekty a rozšíření stávajících kapacit. Největší přímé zahraniční investice v UK směřují do sektorů energetiky a bankovního sektoru.

Zahraníčí investice v UK (v mld. GBP)	2008	2009	2010	2011
Přímé investice	672,3	652,3	687,3	-
Portfoliové investice (do 10% vlastnictví společnosti)	1 945,4	2 405,9	2 516,1	-
Ostatní investice	4 409,1	3 794,0	4 062,1	-

Mezi největší příjemce britských přímých zahraničních investic patří Španělsko, Nizozemí, USA, Austrálie, Lucembursko, Francie a Rusko.

Britské investice v zahraničí (v mld. GBP)	2008	2009	2010	2011
Přímé investice	1 050,3	1 033,6	1 069,6	-
Portfoliové investice (do 10% vlastnictví společnosti)	1 664,3	1 874,5	2 069,9	-
Ostatní investice	4 216,6	3 529,9	3 822,6	-

Zdroj dat: Statistical Bulletin, Office for National Statistics

9.3. České investice v teritoriu

Přímé zahraniční investice

Období	Příliv PZI	Odliv PZI
2005	1 396	530
2006	5 936	998
2007	-10 841	17
2008	-15 332	-118
2009	-8 518	-1 589
2010	12 643	- 3 615
2011	9 822	66

Zdroj: ČNB, v mil. CZK

Poslední velkou přímou investici, která byla veřejně známa, uskutečnila v roce 2007 v UK česko-slovenská finanční skupina **Penta**, která koupila firmu Rotortech Composites Ltd. - výrobce kompozitových dílů pro letecký průmysl (pro vrtulníky Sikorsky S-76). Hodnota transakce přesáhla 100 mil. Kč. Firma byla krátce po akvizici přejmenována na **Rotortech Aero Composites Ltd.** Kromě kompozitových dílů pro S-76 vyráběla i zadní kryt motoru pro vrtulník S-76 (pro Aero), boxy a jejich kryty pro vrtulník S-92 (pro

firmu GKN UK), těsnící prstence pro ponorkové periskopy (pro Colebrand) a výměníky tepla pro letouny Tornado (pro BAE Systems). V roce 2011 však byla výroba přesunuta do ČR.

Mezi hlavní důvody dosud minimálních přímých investic českých firem v UK patří vysoká finanční náročnost vstupu na britský trh a delší návratnost investic. Současné české investice v UK tvoří především výdaje spojené se založením firemní pobočky nebo reprezentační kanceláře. Takto působí v UK například firmy ŠkodaAuto, Linet, Budějovický Budvar, Plzeňský Prazdroj, ČSA, Jablonex Group, Techo, Sipral, Moravské naftové doly, PPF.

9.4. Nejperspektivnější odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty

Britská ekonomika je vysoce rozvinutá a silně konkurenceschopná. UK má transparentní legislativu a výkonnou státní administrativu. Není snadné jednoznačně identifikovat nejperspektivnější odvětví pro investice. Každý investor se musí řídit standardními postupy pro kalkulaci výnosnosti projektu.

UK má tradiční a stále přetrvávající vazby s bývalými koloniemi a závislými územími (země Commonwealth). Díky hospodářské provázanosti investují britské firmy především v těchto zemích.

Perspektivní odvětví pro investice zahrnují:

- energetika (jaderná, obnovitelné zdroje, nízkouhlíkové technologie)
- biotechnologie, vývoj léčiv
- kreativní průmysl

Velká vlna privatizace proběhla v UK za vlády M. Thatcherové v letech 1979-1990, kdy bylo prodáno přes 60 státních podniků v hodnotě 70 mld. GBP. Mezi privatizované sektory patřily energetika, telekomunikace, ocelárny, letecká a železniční doprava. Poslední větší prostor pro privatizaci ještě nabízí veřejné služby.

Významné zapojení privátního sektoru do poskytování veřejných služeb představují projekty Private Finance Initiative (PFI) a Public Private Partnership (PPP). **PFI** spočívá v tom, že privátní firma staví pro veřejný sektor například nemocnice, silnice, školy, vězení, atd. a po určité době (20–30 let) je spravuje. Veřejný sektor měsíčně splácí privátní firmě náklady spojené s výstavbou a provozem. Hlavní výhodou PFI projektů pro vládu je úhrada finančně náročných investic během dlouhé doby. **PPP** spočívá v tom, že privátní firma spravuje pro veřejný sektor již existující objekt a veřejný sektor měsíčně splácí pouze provozní náklady.

Největším dosavadním PFI/PPP projektem je **údržba a modernizace infrastruktury metra v Londýně** (trati, vozy, stanice) v hodnotě 6,7 mld. GBP z roku 2003. Další projekty PFI/PPP se realizují především v dopravě, zdravotnictví, obraně, školství, vězeňství a ochraně životního prostředí (hospodaření s odpady).

9.5. Rizika investování v teritoriu

Investiční a podnikatelské prostředí je ve všech ohledech bezpečné a transparentní. V UK působí celá řada regulačních úřadů, které vykonávají dohled nad jednotlivými sektory ekonomiky. Při posuzování rizik plánovaných investic je nutno posoudit výhodnost jednotlivých projektů s ohledem na předpokládaný vývoj sektoru, do kterého chce firma investovat.

10. Očekávaný vývoj v teritoriu

10.1. Významné události v následujícím roce a jejich dopady na ekonomickou sféru země

Aby UK vláda dostála svému závazku snížit do roku 2020 objem emisí o více než třetinu oproti roku 1990, musí dosavadní roční tempo poklesu emisí zrychlit ze současného 1% na 1,4% ročně. Dosažení tohoto cíle je obtížné bez výrazného omezení spotřeby energie v domácnostech a především pak ze zdrojů, které produkují emise CO₂. Ministerstvo energetiky a klimatické změny proto v roce 2010 zahájilo dvouletý pilotní projekt financování úprav vedoucích ke snížení energetické náročnosti britských domácností. Projekt vychází z vládní koncepce proměny UK v „**nízkoemisní ekonomiku**“. Model financování počáteční investice spočívá na principu splátek ve výši dosažených energetických úspor, tj. využívá rozdílu ve spotřebě před a po instalaci úsporných technologií pořízených na úvěr.

V roce 2008 **britská vláda podpořila výstavbu nové generace jaderných elektráren**. I na počátku roku 2011 tato ambice stále platí s tím, že financování, výstavbu a provoz nových jaderných elektráren zajistí soukromý sektor. Privátní firmy budou rovněž zodpovědné za uložení jaderného odpadu. Nové elektrárny budou stát v blízkosti stávajících. První nová jaderná elektrárna by měla být v provozu nejpozději do roku 2020. Všechny 10 existujících jaderných elektráren s výjimkou jediné ukončí provoz do roku 2023. Mezi další priority energetické politiky patří **podpora výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů** (vítr, mořské vlny). Jejich podíl na celkové výrobě elektřiny by měl dosáhnout 15% do roku 2015.

Hlavní priority v odvětví dopravní infrastruktury je zvýšení kapacity železniční dopravy a její bezpečnosti, spolehlivosti a efektivity. Vláda zvýší investice na železniční infrastrukturu a nové vlaky. V **letech 2009-2014** by měly vládní výdaje na železniční dopravu dosáhnout 15 mld. GBP. Největším investičním projektem v hodnotě 16 mld. GBP je **Crossrail** - výstavba železniční tratě přes Londýn ve směru západ-východ spojující města Maidenhead a Shenfield. Trať bude dlouhá 118 km, bude mít 38 stanic a ročně přepraví odhadem 200 mil. lidí. Dalším významným železničním projektem v hodnotě 3,5 mld. GBP je **Thameslink** - zvýšení kapacity tratě přes Londýn ve směru sever-jih spojující města Bedford a Brighton.

10.2. Trendy, vstup země do mezinárodních uskupení, přijetí nových zákonů, daní apod.

Struktura zapojení UK do mezinárodních uskupení se již řadu let nemění. V zásadě stejný zůstává také britský postoj v hlavních oblastech zahraniční politiky. UK se snaží profilovat jako vůdčí země ve světovém měřítku, v EU a být „mostem“ mezi Evropou a USA. Trvalým záměrem britské vlády je lepší kvalita veřejných služeb. Dlouhodobě se zvyšují vládní výdaje na zdravotnictví a školství. K dalším prioritám vlády patří sociální bydlení (200.000 domů ročně do r. 2016), dopravní infrastruktura, rozvoj venkova a regionů. V rámci procesu tzv. devoluce dochází k decentralizaci řízení veřejných služeb a rozmístění úředníků po celém území UK.

V souvislosti s ohlášením nového státního rozpočtu dne 21.3. 2012 sdělil ministr financí G. Osborne, že v daňové oblasti bude odstraněna řada výjimek a především pak, že nově bude snížena hlavní sazba daně z příjmu právnických osob z 26% na 24%. Zároveň s tímto opatřením byly implementovány ještě další dílčí změny v parametrech jednotlivých daní.

10.3. Nové možnosti pro český export či jinou ekonomickou spolupráci s ČR

Exportní příležitosti ještě i v roce 2012 nabízí **offsety** firmy Gripen International, která českému vojenskému letectvu v roce 2004 pronajala 14 stíhaček Jas 39 Gripen na 10 let. Akcionáři firmy Gripen International (britský BAE Systems a švédský Saab) musí do roku 2014 vytvořit pro české firmy exportní příležitosti v hodnotě 25,5 mld. Kč, což představuje zhruba 130 % ceny pronájmu stíhaček. O zařazení projektů do offsetového závazku rozhoduje v ČR meziresortní offsetová komise.

Oblast **služeb** přináší rovněž velký potenciál pro vzájemnou spolupráci. Vysoce kvalifikovaná a zároveň relativně levná pracovní síla v ČR je pro britské firmy stále lákavá. Perspektivní jsou informační

technologie, telekomunikace, cestovní ruch (lázeňství, kongresová turistika), design. V roce 2010 vstoupila v účinnost evropská **směrnice o službách** transponována do britského právního řádu [Zákonem o poskytování služeb](#), který zásadním způsobem zjednodušuje poskytování krátkodobých přeshraničních služeb, především ve smyslu uznávání požadovaných kvalifikací a oprávnění poskytovat služby na základě povolení získaného v domovském státě.

Perspektivním exportním odvětvím pro české firmy je **stavebnictví**. Ačkoliv již na jaře 2012 byla většina výběrových řízení v souvislosti s přípravou letních olympijských her v **Londýně v roce 2012** završena, nyní jsou vyhlašovány tendry na pozdější využití zařízení olympijského parku resp. jeho další úpravu pro následné účely (především pro oblast bydlení). Za vyhlašování tendrů odpovídá veřejná instituce Olympic Delivery Authority (ODA) založená pro tento účel britskou vládou. ODA je rovněž odpovědná za realizaci největších, tzv. Tier 1 kontraktů. Většina z těchto kontraktů byla už v počátečních fázích přidělena významným britským stavebním firmám. S cílem umožnit i malým a středním firmám participovat na olympijských kontraktech založila ODA internetový portál CompeteFor, na kterém se průběžně zobrazí až 20% ze všech tendrů a poptávek napříč dodavatelským řetězcem. Jakákoliv firma se může o tyto kontrakty ucházet a v systému se bezplatně registrovat. CompeteFor tak může být způsobem, jakým se menší společnosti z různých zemí EU včetně ČR mohou dostat do existujícího dodavatelského řetězce velkých UK společností.

Velké příležitosti pro české firmy představuje také **energetika**. V UK se budou v nejbližších letech stavět nové uhelné elektrárny s využitím čistých technologií a zařízení na výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů. Lze předpokládat, že diskuse bude vedena i o nových jaderných elektrárnách a ani v návaznosti na přírodní katastrofu v Japonsku nedává britská vláda žádné silné signály, že by v tomto směru předpokládala nějaké změny. Další možností je **firemní spolupráce na třetích trzích** (např. země bývalého SSSR, Vietnam, Mongolsko). ČR může nabídnout dlouholeté zkušenosti v teritoriu, kvalifikovanou a relativně levnou pracovní sílu. Britská strana může nabídnout finanční zdroje a obchodní „know-how“. Určité možnosti nabízí **spolupráce mezi regiony a městy** (např. turistika, rozvoj venkova, regenerace bývalých průmyslových areálů). V těchto případech je možné využívat peníze ze strukturálních fondů EU.